

Toiminta- suunnitelma 2022

Suomen Kylät ry
Finlands Byar rf

SUOMEN KYLÄT RY:N TOIMINTASUUNNITELMA 2022

TIIVISTELMÄ.....	2
SAMMANDRAG.....	3
1. JÄRJESTÖN TOIMINTA-AJATUS JA VISIO.....	5
1.1 Toimintakenttä ja toiminnan tarkoitus.....	5
1.2 Toiminnan tavoitteet.....	6
1.3 Uusia avauksia vuonna 2022.....	7
2. YHDISTYKSEN KOKOUKSET.....	8
2.1 Hallituksen kokoukset.....	8
2.2 Yleiskokoukset.....	8
3. YHDISTYKSEN VARSINAINEN TOIMINTA.....	9
3.1 Yhteiskunnallinen vaikuttaminen, eduskunta ja sidosryhmät.....	9
3.2 Valtakunnallisten järjestöjen yhteistyö ja paikallisen kehittämisen verkosto.....	10
3.3 Paikallisen kehittämisen valtakunnallinen ohjelma vuosille 2021–2024.....	10
3.4 Viestintä.....	11
3.4.1 Ulkoinen viestintä.....	11
3.4.2 Sisäinen viestintä.....	11
3.5 Avoimet Kylät.....	12
3.6 Lokaali 2022 ja Suomen Kylät ry:n 25-vuotisjuhla.....	12
3.7 Kansainvälinen yhteistyö.....	13
3.8 Muu kehittämistoiminta.....	14
4. HANKETOIMINTA.....	15
4.1 Leader-asiamiestoiminta.....	15
4.2 Työllisyysshanke.....	16
4.3 Kyläturvallisuus 2025.....	17
4.4 Vetovoimainen ja vastaanottava kylä.....	18
4.5 Uudet kehittämishankkeet.....	18
5. SVENSKSPRÅKIG VERKSAMHET - RUOTSINKIELINEN TOIMINTA.....	20
6. JÄSENJÄRJESTÖT.....	22
7. HENKILÖSTÖ.....	22
8. YHDISTYKSEN TALOUS.....	23

LIITTEET

- Liite 1. Kyläjaoston vuosisuunnitelma
- Liite 2. Leader-jaoston vuosisuunnitelma
- Liite 3. Korttelijaoston vuosisuunnitelma
- Liite 4. Nuorisajaoston vuosisuunnitelma
- Liite 5. KV-jaoston vuosisuunnitelma

TIIVISTELMÄ

Suomen Kylät ry - Finlands Byar r.f. on kylä- ja Leader-toimintaa sekä paikallista kehittämistä edistävien verkostojen yhteistyöjärjestö. Jäseniä ovat paikallista kehittämistä edistävät valtakunnalliset järjestöt, kaikki Leader-ryhmät ja maakunnalliset kyläyhdistykset, maakunnan liittoja sekä kylä- ja kaupunginosayhdistyksiä. Sekä suomen- että ruotsinkielinen toiminta kuuluvat yhdistyksen toimialaan, mikä kattaa koko maan. Suomen Kylät ry edistää Suomen kaikkiaan noin 4 000 kylän, 19 maakunnallisen kyläyhdistyksen ja 55 Leader-ryhmän paikallislähtöistä kehittämistyötä. Yhdistys toimii valtakunnallisena yhteistyöjärjestönä kylien kehittämisessä sekä asukkaiden elinolojen ja hyvinvoinnin edistämisessä.

Suomen Kylät ry:n missio: *Suomen Kylät ry on paikalliskehittämisen eduntekijä, jonka tavoitteena on paikallisyhteisöjen ja niiden asukkaiden hyvinvoinnin sekä osallisuuden edistäminen.*

Toiminnan visio vuoteen 2030 mennessä: *Paikalliskehittäjien valtakunnallinen järjestö Suomen Kylät ry kokoaa yhteisölähtöistä kehittämistyötä tekevät, eri aluetasojen toimijat työskentelemään yhdessä paikallisyhteisöjen ja niiden asukkaiden hyvinvoinnin lisäämiseksi. Yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen kattaa koko Suomen ja kaikki suomalaiset ilman maaseudun ja kaupungin rajaa. Maaseutupolitiikan rinnalla otetaan vastuuta myös sosiaali-, työvoima-, ympäristö- ja aluepolitiikan haasteista.*

Vuoden 2022 toiminnan painopisteitä ovat valtakunnallisen Paikallisen kehittämisen ohjelman 2021-24 toteuttaminen, nuorten tulevaisuusjaoston toiminnan vakiinnuttaminen, kehityskeskusteluprosessin ja puheenjohtajatapaamisten vakiinnuttaminen maakunnallisten kyläyhdistysten kanssa sekä yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen laajentuminen kaupunkeihin. Läpileikkaavina teemoina ohjelmassa ja toimintavuonna 2022 ovat kestävä kehitys ja nuorten saaminen mukaan toimintaan. Erityistä huomiota kiinnitetään järjestön uuden puheenjohtajan ja toiminnanjohtajan perehdyttämiseen tehtäviinsä.

Suomen Kylät ry tuottaa paikalliseen kehittämiseen liittyviä sähköisiä uutiskirjeitä, some-sisältöjä sekä printtimedian liitelehtiä, esitteitä ja muuta aineistoa. Koronavuosien 2020-2021 haasteisiin on reagoitu lisäämällä paikalliskehittäjien valmiuksia etätö- ja etäkokoustekniikoiden käyttöönottoon; tämä työ jatkuu myös vuonna 2022. Viestintää toteutetaan monikanavaisesti hyödyntäen omia ja yhteistyötahojen kanavia. Järjestön omia kanavia ovat suomenkylat.fi -verkkosivut sekä sosiaalisen median tilit Facebookissa, Twitterissä, Instagramissa ja Youtubessa (@suomenkylat). Järjestön kanavien lisäksi käytössä on leadersuomi.fi -sivusto ja Leader - Paikallisesti kehittäen -Facebook-sivu Leader-viestintään sekä Avoimet kylät -tapahtuman kanavat www.avoimetkylat.fi, Avoimet kylät -Facebook-sivu ja Avoimet kylät -Instagram-tili.

Näkyviä tapahtumia ovat yhdessä yhteistyöverkostojen kanssa järjestettävä valtakunnallinen Lokaali -tapahtuma Vuoden Kylä -valintoineen 26.-28.8.2022 sekä samassa yhteydessä pidettävä Suomen Kylät ry:n 25-vuotisjuhla Lappeenrannan Rauhassa, Avoimet Kylät -tapahtuma 11.6.2022, eduskunnan kylätoimintaverkoston miniseminaarit, kahdesti vuodessa järjestettävät Kylätoiminnan koulutus- ja neuvottelupäivät sekä Leader-parlamentti. Yhteiskunnallisen vaikuttamisen tukena toimii osaltaan eduskunnan kylätoimintaverkosto, jossa on laaja edustus eri puolueista.

Suomen Kylät ry on jäsenenä useissa eurooppalaisissa maaseudun yhteistyöjärjestöissä, kuten ERCAssa (European Rural Community Alliance), ELARDssa (European LEADER Association for Rural Development), ECOLISEssä (European network for community-led initiatives on climate change and sustainability), Euroopan älykkäiden kylien verkostossa, HNSLssa (Hela Norden ska Leva) ja PREPAREssa (Partnership for Rural Europe). Suomen

Kylät ry auttaa voimavarojensa puitteissa jäsenistöään ja verkostojaan uusien kansainvälisten yhteyksien löytämisessä sekä toteuttaa tavoitteellista eduntekemistä kansainvälisillä areenoilla.

Suomen Kylät ry:llä on merkittävää sosiaali-, maaseutu- ja työllisyyspoliittista hanketoimintaa. Vuonna 2022 jatkuu mm. kylien turvallisuusosaamista edistävä valtakunnallinen Kyläturvallisuus2025 -hanke. Hanketoiminta muodostaa Suomen Kylät ry:n kokonaisrahoituksesta ja henkilöstöstä suurimman osan. Leader-asiamiestoiminta tuotetaan Leader-ryhmien yhteisellä ostopalvelurahoituksella. Kylätoiminnan valtionavulla työskentelee Suomen Kylät ry:ssä täysiaikaisesti neljä työntekijää, lisäksi joitakin henkilöitä osa-aikaisesti. Kylätoiminnan valtionapu, joka valtion budjetissa vuodelle 2022 on MMM:n esityksen mukaisesti 1,1 miljoonaa euroa, jaetaan kaikkiaan 21 kylätoimintaorganisaation eli keskusjärjestö Suomen Kylät ry:n, 19 maakunnallisen kyläyhdistyksen sekä ruotsinkielistä toimintaa harjoittava Svenskfinlands Byarin kesken. Kylätoiminnan valtionapuun haetaan kertaluontoista lisäystä eduskunnan myöntämistä budjetin pienkorjauksista myös vuodelle 2022.

Suomen Kylät ry:n jäsenjärjestöjen lukumäärä marraskuussa 2021 on yhteensä 119.

SAMMANDRAG

Finlands Byar rf är en nationell tvåspråkig samarbetsorganisation för byaverksamhet, Leader-arbete och annat lokalt utvecklingsarbete. Som medlemmar ingår nationella organisationer som främjar lokal utveckling, alla Leader-grupper och regionala byaföreningar, landskapsförbund, samt bya- och stadsdelsföreningar. Såväl finsk- som svenskspråkig verksamhet hör till föreningens verksamhetsområde, som täcker hela landet. Finlands Byar befrämjar det lokalt förankrade utvecklingsarbetet i Finland för ca 4 000 byar, 19 regionala byaföreningar och 54 Leader-grupper. Föreningen fungerar som en nationell samarbetsorganisation för byarnas utveckling, samt i främjandet av invånarnas levnadsförhållanden och välmående.

Finlands Byar rf:s mission: *Finlands Byar rf är intressebevakare för lokal utveckling med målet att befrämja lokalsamhällenas och deras invånares välmående samt delaktighet.*

Verksamhetens vision till år 2030: *De lokala utvecklarnas nationella organisation Finlands Byar rf samlar aktörer på lokal och regional nivå som tillsammans arbetar för samhällsbaserat utvecklingsarbete för att öka välbefinnandet hos lokalsamhällena och deras invånare. Det lokala utvecklingsarbetet inbegriper hela Finland och alla finländare, utan gräns mellan landsbygd och stad. Vid sidan av landsbygdspolitikerna tas även ansvar för frågor inom social-, arbetskrafts-, miljö- och regionalpolitiken.*

Tyngdpunkterna i verksamheten för år 2022 är förverkligandet av det lokala utvecklingsprogrammet på riksnivå för åren 2021-24 (Paikallisen kehittämisen ohjelma), att stärka framtidsutskottet för ungdomar, att stärka utvecklingsdiskussionsprocessen och ordförandedemöten med de regionala byaföreningarna, samt utvidgning av samhällsbaserad lokal utveckling till städerna. Genomgående teman i programmet och verksamhetsåret 2022 är hållbar utveckling och att få med unga i verksamheten. Särskild vikt fästs vid att organisationens nya ordförande och verksamhetsledare blir förtrogna med sina uppgifter.

Finlands Byar rf finns på sociala medier och ger ut ett elektroniskt nyhetsbrev inom lokal utveckling, framställer tryckta bilagetidningar, broschyrer och annat material. Genom att öka de lokala utvecklarnas färdigheter att ta i bruk tekniken vid distansarbete och distansmöten har utmaningarna under coronaåret 2020-2021 kunnat hanteras. Det här arbetet

fortsätter även under år 2022. Kommunikationen sker via många kanaler, vilket inbegriper egna och samarbetsorganisationernas kanaler. Organisationen egna kanaler är webbplatsen suomenkylat.fi, samt sociala mediekonton på Facebook, Twitter, Instagram och YouTube (@suomenkylat). Förutom organisationens kanaler finns också en leadersuomi.fi-webbplats och en Facebook-sida för Leader-kommunikation (Leader – Utveckla lokalt), samt Öppna Byarnas dag-evenemangets kanaler på www.avoimetkylat.fi, Facebook-sidan för Öppna Byarnas dag och Instagram-kontot för Öppna Byarnas dag.

Tillsammans med samarbetsnätverken ordnas det riksomfattande Lokaali-evenemanget 26-28.8.2022 i byn Rauha i Villmanstrand, där man även kungör valet av Årets by och håller Finlands Byar rf:s 25-årsjubileum. Andra synliga begivenheter är evenemanget Öppna Byarnas dag 11.6.2022, miniseminarier av riksdagens nätverk för byaverksamhet, utbildnings- och rådplägningsdagar för byaverksamheten som ordnas två gånger i året, samt Leader-parlamentet. Riksdagens nätverk för byaverksamhet, som har en bred representation från olika partier, bidrar till samhällsinflytande.

Finlands Byar rf är medlem i flera europeiska samarbetsorganisationer: ERCA (European Rural Community Alliance), ELARD (European LEADER Association for Rural Development), ECOLISE (European network for community-led initiatives on climate change and sustainability), nätverket för Europas smarta byar, HNSL (Hela Norden ska leva) och PRE-PARE (Partnership for Rural Europe). Finlands Byar rf hjälper, inom ramarna för resurserna, sina medlemmar och nätverk att hitta nya internationella kontakter, samt bedriver målmedveten intressebevakning på internationella arenor.

Finlands Byar rf bedriver en beaktansvärd social-, landsbygds- och sysselsättningspolitisk projektverksamhet. År 2022 fortsätter bl.a. det riksomfattande Kyläturvallisuus 2025-projektet som främjar byarnas säkerhetskunnande. Projektverksamheten utgör största delen av Finlands Byars personal och av organisationens totala finansiering. Leader-ombudsverksamheten bedrivs med Leader-gruppernas gemensamma köptjänstfinansiering. Via statsbidraget för byaverksamheten har Finlands Byar rf fyra heltidsanställda, samt några personer på deltid.

Statsbidraget för byaverksamhet är enligt JSM:s förslag 1,1 miljoner euro i statsbudgeten för år 2022. Till byaverksamhetens statsbidrag söks som tillägg ett engångsbelopp genom riksdagens småjusteringar i budgeten för 2022. Det statliga bidraget fördelas mellan 21 byaverksamhetsorganisationer, d.v.s. centralorganisationen Finlands Byar rf, 19 regionala byaföreningar och Svenskfinlands Byar som idkar verksamhet på svenska. Svenskfinlands Byar är bl.a. med och ordnar den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen, som nästa gång hålls 2022 på Kimitoön. Svenskfinlands Byar samlar även en till två gånger per år olika finlandssvenska landsbygds- och lokala aktörer till en nätverksträff kring ett kompetenshöjande tema. Svenskfinlands Byar har egen hemsida [//bya.net/start/](http://bya.net/start/) och blogg, samt finns på sociala medier (Facebook och Twitter). Genom projektet Smart lokal distansarbetshubb – pilotprojekt Backgränd, som har Svenska lantbrukssällskapens förbund som projektägare, följer Svenskfinlands Byar med läget för sex utvalda smarta byar i Svenskfinland som man var med och initierade.

Finlands Byar rf:s medlemsorganisationer uppgår i november 2021 till sammanlagt 119.

1. JÄRJESTÖN TOIMINTA-AJATUS JA VISIO

1.1 Toimintakenttä ja toiminnan tarkoitus

Suomen Kylät ry – Finlands Byar r.f. on kylä- ja Leader-toimintaa ja paikallista kehittämistä edistävien verkostojen yhteistyöjärjestö. Jäseniä ovat paikallista kehittämistä edistävät valtakunnalliset järjestöt, kaikki Leader-ryhmät ja maakunnalliset kyläyhdistykset, maakunnan liittoja sekä kylä- ja kaupunginosayhdistyksiä. Sekä suomen- että ruotsinkielinen toiminta kuuluvat yhdistyksen toimialaan, mikä kattaa koko maan. Suomen Kylät ry edistää Suomen kaikkiaan noin 4 000 kylän, 19 maakunnallisen kyläyhdistyksen ja 54 Leader-ryhmän paikallislähtöistä kehittämistyötä. Yhdistys toimii valtakunnallisena yhteistyöjärjestönä kylien kehittämisessä sekä asukkaiden elinolojen ja hyvinvoinnin edistämässä.

Järjestön vuosien 2018-19 laatutyöprosessissa toiminnan missioksi kirkastui:
Suomen Kylät ry on paikalliskehittämisen eduntekijä, jonka tavoitteena on paikallisyhteisöjen ja niiden asukkaiden hyvinvoinnin sekä osallisuuden edistäminen.

Toiminnan tarkoituksena on paikallisyhteisöjen elinvoimaisuuden vahvistaminen niin, että asukkaille luodaan edellytykset riittävään toimeentuloon, hyvään ympäristöön, sosiaaliseen hyvinvointiin, arjen turvallisuuteen ja lähipalveluihin. Puoluepoliittisesti sitoutumattomana järjestö edistää ja hoitaa yhteyksiä valtakunnallisiin vaikuttajiin toimien kylien ja asukkaiden viestintuojana valtakunnallisessa päätöksenteossa eduskunnassa ja muilla yhteiskuntapoliittisilla foorumeilla. Suomen Kylät ry viestittää omasta työstään, kylien yhteiskunnallisesta asemasta ja kylä- ja Leader-toiminnasta sekä välittää kylille ja niiden maakunnallisille ja kuntakohtaisille kyläyhdistyksille esimerkkejä hyvistä toimintatavoista. Järjestö toimii yhteyksien rakentajana, tiedon välittäjänä ja viestijänä.

Suomen Kylät ry:llä ja sen maakunnallisilla jäsenyhdistyksillä on jatkuva tarve aktivoida koulutustoimintaa ja nostaa kylätoimijoiden ja muiden paikallistoimijoiden osaamisen tasoa ja tieto-taitoa sekä vahvistaa viestintää. Suomen Kylät ry:n ja sen valtakunnallisten jäsenjärjestöjen kiinteä yhteistyö tarjoaa tähän monia mahdollisuuksia. Koronavuosien 2020 - 2021 haasteisiin on reagoitu lisäämällä paikalliskehittäjien valmiuksia etätyö- ja etäkokoustekniikoiden käyttöönottoon. Vuonna 2022 jatketaan uuden valtakunnallisen Paikallisen kehittämisen ohjelman 2021-24 toteuttamista ja viedään eteenpäin vuonna 2021 alkanutta kehityskeskusteluprosessia maakunnallisten kyläyhdistysten kanssa. Samalla toimitaan aktiivisesti kansallisissa ja EU-tason verkostoissa. Tiedottamisessa korostuu uuden rahoituskauden 2023-27 mahdollisuuksista ja painopisteistä kuten älykkäistä kylistä ja ilmastokestävyydestä viestiminen.

Suomen Kylät ry tuottaa paikalliseen kehittämiseen liittyviä sähköisiä uutiskirjeitä, some-sisältöjä sekä printtimedian liitelehtiä, esitteitä ja muuta aineistoa. Näkyviä tapahtumia ovat yhdessä Etelä-Karjalan kylät ry:n kanssa järjestettävä Lokaali-tapahtuma Lappeenrannan Rauhasa 26.-28.8.2022 ja päätöspäivänä 28.8.2022 pidettävä Suomen Kylät ry:n 25-vuotisjuhla, Avoimet Kylät -tapahtuma 11.6.2022, eduskunnan kylätoimintaverkoston miniseminaarit, kahdesti vuodessa järjestettävät Kylätoiminnan koulutus- ja neuvottelupäivät sekä Leader-parlamentti. Lisäksi järjestetään maakunnallisten kyläyhdistysten säännöllisiä puheenjohtajatapaamisia sekä vuosittainen kehityskeskusteluprosessi Suomen Kylät ry:n ja maakunnallisten kyläyhdistysten välillä.

Suomen Kylät ry toteuttaa ruotsinkielisen toimintansa Svenskfinlands Byar:in välityksellä, joka toimii Svenska lantbrukssällskapens förbund -järjestön (SLF) yhteydessä. Tätä kautta otetaan huomioon suomenruotsalaisten kylien ja Leader-ryhmien tarpeet. Svenskfinlands

Byar toimii ruotsinkielisen palvelun ja koulutuksen tuottajana.

1.2 Toiminnan tavoitteet

Järjestön vuosien 2018–2019 laatutyöprosessissa toiminnan visioksi vuoteen 2030 mennessä on vahvistunut:

Paikalliskehittäjien valtakunnallinen järjestö Suomen Kylät ry kokoaa yhteisölähtöistä kehittämistyötä tekevät, eri aluetasojen toimijat työskentelemään yhdessä paikallisyhteisöjen ja niiden asukkaiden hyvinvoinnin lisäämiseksi. Yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen kattaa koko Suomen ja kaikki suomalaiset ilman maaseudun ja kaupungin rajaa. Maaseutupolitiikan rinnalla otetaan vastuuta myös sosiaali-, työvoima-, ympäristö- ja aluepolitiikan haasteista.

Kylätoiminnan tavoitteena on maaseudun asukkaiden elinolosuhteiden ja hyvinvoinnin sekä kylien vetovoimaisuuden parantaminen ja paikallisuuden vahvistaminen toiminnan eri tasoilla.

Suomen Kylät ry laajentaa toimintaansa niin, että kylien ja maakunnallisten kyläyhdistysten lisäksi yhä useampi kaupunginosayhdistys on mukana Leader-tyyppisen toimintatavan kautta. Ruohonjuuritason kaupunginosakehittämiselle on oma korttelijaosto. Nuorten paikallistoimijoiden (15–29 v.) äänen kuuluville saamiseksi on vuonna 2021 perustettu nuorison tulevaisuusjaosto aiempien kylä-, Leader-, kortteli- ja KV-jaostojen rinnalle Suomen Kylät ry:n viidenneksi jaostoksi.

Kyläasiamiesjärjestelmän toiminta turvataan maakuntien oman varainhankinnan, hanketoiminnan ja osin valtionavun turvin. Valtionavun pitkän ajan tavoitetasoksi asetetaan 2,0 miljoonaa euroa vuodessa, mikä mahdollistaisi maakunnallisten kyläasiamiesten kokoaikaisuuden. Tavoitteena on, että yhä useampi kylätoimikunta rekisteröityisi kyläyhdistykseksi (nyt 3 407). Maakuntien, seutukuntien ja kuntien kylätoimintaa kehitetään kaksi kertaa vuodessa järjestettävien kylätoiminnan neuvottelupäivien, maakunnallisten kyläyhdistysten puheenjohtajatapaamisten, kehityskeskusteluiden, vuosikokousten, jaostokokousten ja Leader-parlamenttien esitysten pohjalta.

On tärkeää, että paikallisen kehittämistyön osaamistaso vahvistuu ja että tartutaan aktiivisesti uusiin haasteisiin. Suomen Kylät ry on liittynyt mm. valtakunnallisen SOSTE ry:n ja EU-tason ECOLISE-järjestön jäseneksi vahvistaakseen sosiaali-, työvoima- ja ympäristöpolitiikan osaamistaan. Vuonna 2020 perustetun, Suomen Kylät ry:n yhdessä MTK:n ja ProAgrian kanssa omistaman Töitä Suomesta työvoimapalvelut Oy:n toimintaa vahvistetaan ja laajennetaan yhtiön strategian mukaisesti. Samalla Suomen Kylät ry:n työvoimapolitiittista roolia pyritään vahvistamaan työllistämisvastuun siirtyessä kunnille. Paikallisten palvelujen ja työpaikkojen turvaamiseksi kylät ovat kehittäneet jo nyt vaihtoehtoisia lähipalvelujen tuottamistapoja, perustaneet monipalvelukeskuksia, kyläosuuskuntia ja yrityksiä. Myös vähähiilisiä ja energiaomavaraisia kyliä on maassamme kasvava joukko.

Kyläsuunnitelmien sekä muiden kolmannen sektorin suunnitelmien ja ohjelmien on tullava kiinteämmin osaksi kuntasuunnittelua, seutusuunnitelmaa, maakuntaohjelmaa sekä valtakunnallisia ohjelmia. Kunnan ja sen kylien välille on järjestettävä toimiva ja vuorovaikutteinen neuvottelu- ja sopimusmekanismi, mikä edistää lähidemokratiaa.

Suomi on pitkäjänteisen työn tuloksena kehittynyt kylätoiminnan ja paikallisen kehittämistyön uranuurtajaksi Euroopassa. Tätä tietotaitoa kysytään laajalti. Toimivat kansainväliset

yhteydet ovat olemassa eri maihin ja organisaatioihin; niitä vahvistetaan edelleen. Suomen Kylät ry toimii vuonna 2022 aktiivisesti Leader-metodin levittämiseksi uusille maantieteellisille alueille mm. Kiinassa ja Afrikassa, mutta myös uusille politiikkalohkoille EU-tasolla, mm. kaupunki- ja kehityspolitiikkaan.

Koottuna Suomen Kylät ry:n strategia (eli mitä tehdään) on:

1. Toimitaan kylä-, kaupunginosa- ja Leader-työn valtakunnallisena eduntekijänä
2. Neuvotellaan paikallisen kehittämisen ja kansalaistoiminnan edellytyksistä ja vahvistamisesta poliittisten päättäjien ja virkamiesten kanssa.
3. Vastataan valtakunnallisista koulutus- ja viestintätapahtumista sekä -kanavista ja -kampanjoista.
4. Suunnitellaan ja toteutetaan valtakunnallisia ja alueellisia hankkeita sekä tunnustetaan ja levitetään hyviä paikalliskehittämisen käytäntöjä alueiden välillä. Tuetaan eri järjestötasojen hanketoimintaa ja toimitaan aktiivisena hankekumppanina.
5. Toimitaan aktiivisesti valtakunnallisissa, pohjoismaisissa, EU-tason ja globaaleissa paikalliskehittäjäverkostoissa.

1.3 Uusia avauksia vuonna 2022

Vuoden 2022 toiminnan uudet avaukset liittyvät uuden valtakunnallisen Paikallisen kehittämisen ohjelman 2021–2024 toteuttamiseen, nuorten tulevaisuusjaoston toiminnan, kehityskeskusteluprosessin ja puheenjohtajatapaamisten vakiinnuttamiseen maakunnallisten kyläyhdistysten kanssa sekä yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen laajentumiseen kaupunkeihin. Läpileikkaavina teemoina ohjelmassa ja toimintavuonna 2022 ovat kestävä kehitys ja nuorten saaminen mukaan toimintaan. Erityistä huomiota kiinnitetään järjestön uuden puheenjohtajan ja toiminnanjohtajan perehdyttämiseen tehtäviinsä.

Valtionavun pysyessä vuonna 2022 vähintään 1,1 miljoonan euron tasolla huomiota kiinnitetään kylätoiminnan tuloksellisuuteen ja vaikuttavuuteen; eduskunnan kautta pyritään saamaan tähän määrärahaan lisäystä budjetin pienkorjauksista. Keskusjärjestö ja 19 maakunnallista kyläyhdistystä jatkavat laatutyötään ja jatkuvaa arviointiaan omaehtoisesti esimerkiksi vertaisauditoinnin keinoin. Käynnistettävä kehityskeskusteluprosessi tukee tätä työtä ja parantaa tiedonvaihtoa esimerkiksi maakuntien tukitarpeista keskusjärjestön suuntaan.

Suomen maaseutupolitiikka on pyrkinyt lisäämään maaseudun ja kaupunkien vuorovaikutusta. Tälle on ollut paljon asenteellisia ja ohjelmallisia esteitä. Kun kaikki paikalliskehittäjät saadaan saman ohjelman piiriin - minkä mahdollisuuden laajennettu Leader-menettely antaa - monet vuorovaikutuksen esteet poistuvat. Kansalaisten tasa-arvoisen kohtelun kannalta ei ole perusteltua, että vain maaseudulla jatketaan kolmikantaista yhteistyötä, muttei kaupungeissa. Selkänöjaa yhteisölähtöisen paikalliskehittämisen kaupunkilaajentumiselle antavat MMM:n koordinoima Yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen (YPK) työryhmä, TEMin "Keskustelunavauksia alueiden Suomeen" -julkaisu sekä Euroopan komission yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen (CLLD) aloite rahoituskaudelle 2021–2027.

Suomen Kylät ry pyrkii saamaan jäsenikseen paikallista kehitystyötä tekevät kansalaistojat. Kaupungeissa on jo monialaisten yhdistysten liittoja ja foorumeita sekä kasvavassa määrin ns. neljännen sektorin toimijoita. Vuonna 2022 jatketaan niiden toimintaa edistävää korttelijaostoa. Jaosto on kolmantena toimintavuonnaan ollut aktiivinen mm. monipaikkaisuuskeskustelussa ja uusissa maaseutu-kaupunki-vuorovaikutuskanavissa, valmistelun mm. eduskunnan kylätoimintaverkoston Tulevaisuuden kylä -miniseminaarin

ohjelman. Yksi lähivuosien Lokaali-juhlista pyritään järjestämään kortteliympäristössä keskinäisen ymmärryksen ja hyvien käytäntöjen siirtämiseksi kylä- ja korttelitoimijoiden välillä.

Paikallisen kehittämisen strategiset muutokset ovat suuria ja vaativat myös kylätoiminnan tunnettuuden ja imagon kohottamista sekä näihin uusia toimintatapoja, kuten vuonna 2017 eduskuntaan perustettu kylätoimintaverkosto. Verkoston kautta on saatu uutta näkyvyyttä mm. kouluverkkoosialle ja maaseudun lasten sivistyksellisten oikeuksien toteutumiseksi. Kylätoimintaverkoston näkyvyyttä ja toimintaa vahvistetaan mm. verkkosivujen, vetoomusten ja kannanottojen kautta.

Uuteen CAP-suunnitelmakauteen valmistautumiseen panostetaan vuoden mittaan eri foorumeilla; CAP-valmistelussa on mukana Suomen Kylät ry:n edustus valmistelutyön kaikilla tasoilla.

Kehittämistyössä vahvistetaan mm. paikallistoimijoiden kyläturvallisuuteen liittyvää valmiutta ja osaamista Palosuojelurahaston ja Keskitien säätiön rahoittaman valtakunnallisen Kyläturvallisuus2025 -hankkeen käynnistyttyä vuoden 2021 alussa ja jatkuessa vuoden 2022 ajan.

2. YHDISTYKSEN KOKOUKSET

2.1 Hallituksen kokoukset

Suomen Kylät ry:n hallituksessa ovat vuonna 2017 uudistettujen sääntöjen mukaisesti tasapuolisesti edustettuina:

- a) maakunnalliset rekisteröidyt kyläyhdistykset ja kylä- ja kaupunginosayhdistykset,
- b) rekisteröidyt maaseudun kehittämissuhteet (Leader-ryhmät) sekä
- c) valtakunnalliset ja maakunnalliset rekisteröidyt järjestöt sekä muut jäsenyhteisöt.

Hallituksessa on puheenjohtajan lisäksi 10 varsinaista jäsentä, joista kaksi varapuheenjohtajaa. Yksi jäsen on ruotsinkielisistä jäsenyhteisöistä. Hallitus on yhdistyksen toimeenpaneva elin. Hallitus vastaa toiminnan ja talouden strategiasta sekä toiminnan linjauksista.

Hallituksen kokouksiin osallistuvat varsinaiset jäsenet ja heidän varajäsenensä varsinaisen jäsenen ollessa estynyt. Lisäksi hallitus voi kutsua kokouksiin asiantuntijoita, joita ovat tällä hetkellä pysyväisluonteisemmin kylä- ja kortteli- ja nuorten tulevaisuusjaostojen puheenjohtajat sekä Leader-jaoston sihteeri. Hallituksen kokouksia on yleensä kuusi vuodessa, kolme kevät- ja kolme syyskaudella. Hallituksen kokoukset voidaan järjestää myös vuonna 2022 pääosin Teams-etäkokouksina, kuten on menetelty vuosina 2020–2021 Covid-19-pandemiasta johtuen.

Hallituksella on apunaan henkilöstön lisäksi jaostoja ja työryhmiä. Näitä ovat kyläjaosto, Leader-jaosto, kv-jaosto, korttelijaosto ja nuorten tulevaisuusjaosto. Osana tätä verkostoa toimivat myös eri kehittämishankkeiden ohjausryhmät.

2.2 Yleiskokoukset

Suomen Kylät ry pitää vuosittain kaksi varsinaista yleiskokousta; kevätkokouksen

huhtikuun loppuun mennessä ja syyskokouksen marraskuun loppuun mennessä. Kevätkokouksessa esitetään vuosikertomus, tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto. Kokous päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille. Lisäksi kokouksessa päätetään jäsenmaksujen suuruudet seuraavalle kalenterivuodelle ja käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Syyskokouksessa hyväksytään toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavaa kalenterivuotta varten sekä valitaan hallituksen puheenjohtaja ja muut jäsenet ja varajäsenet kahdeksi kalenterivuodeksi. Hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten toimikaudet on rajattu kolmeen peräkkäiseen eli kuudeksi vuodeksi. Kokous valitsee yhden tilintarkastuslaisia tarkoitettuna auktorisoidun tilintarkastajan sekä toiminnantarkastajan ja heille varatilintarkastajan sekä varatoiminnantarkastajan. Vuosikokouksiin kutsutaan eri alojen asiantuntijoita alustajiksi.

3. YHDISTYKSEN VARSINAINEN TOIMINTA

3.1 Yhteiskunnallinen vaikuttaminen, eduskunta ja sidosryhmät

Kylätoimintaa ja paikallista kehittämistä ohjataan tavoitteellisempaan ja tuloksellisempaan suuntaan mm. uuden valtakunnallisen Paikallisen kehittämisen ohjelman 2021–2024 strategisten linjausten mukaisesti. Suomen Kylät ry vahvistaa kylätoiminnan sekä Leader-ryhmien eduntekemistä ja lähidemokratiaa. Tavoitteena on paikalliselle kehittämiselle myönteisemmän yhteiskunnallisen ilmapiirin aikaansaaminen.

Suomen Kylät ry osallistuu seitsemännen Maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman 2021–2027, valtioneuvoston eduskunnalle antaman maaseutupoliittisen selonteon ja maaseutupoliittisen toimenpideohjelman kehittämis ehdotusten toteuttamiseen. Yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa yhteistyötä viranomaisten ja yhteistyöjärjestöjen kanssa tiivistetään edelleen ja jäsenjärjestöjen yhteistyömahdollisuuksia hyödynnetään nykyistä paremmin kylien ja kaupunginosien elinvoimaisuuden perusedellytysten turvaamiseksi.

Lapset, nuoret ja perheet ovat vuonna 2022 vahvasti järjestömme kohderyhmää mm. kiihtyvästä demografia- ja syntyvyyskeskustelusta johtuen. Kun 1960-luvulla jokaista ei-työtätekevää kohden oli 4,4 työssäkäyvää, 2030-luvulla luku on enää 1,4. Kouluverkkokeskustelu, elinvoimapolitiikka, lasten ja nuorten osallisuus ja hyvinvointi sekä lapsiperheiden turvaverkko ja elämänlaatu ovat keskeisiä vaikuttamisen paikkoja, joissa etsitään myös uusia yhteistyökumppaneita.

Yhteiskunnallisen vaikuttamisen tukena toimii osaltaan vuonna 2017 perustettu eduskunnan kylätoimintaverkosto, jonka jäsenenä on 29 kansanedustajaa seitsemästä eduskuntaryhmästä. Suomen Kylät ry:n kyläjaoston edustaja toimii verkoston sihteerinä ja valmistelee verkoston kokousten esityslistan. Kyläjaosto valmistelee maaseutupoliittisia kannanottoja ja järjestää yhdessä verkoston kanssa miniseminaareja. Suomen Kylät ry on yhteydessä myös eduskunnan tärkeimpiin valiokuntiin ja informoi keskeisiä ministereitä ja kansanedustajia kylien kehittämisen ja Leader-toiminnan ajankohtaisista asioista.

Suomen Kylät ry tukee Maaseutupoliittikan neuvostoa (MANE) sen pyrkimyksissä vahvistaa maaseutupoliittikkaa. Lisäksi Suomen Kylät ry:n osallistuu aiempaa tiiviimmin sisäisen turvallisuuden kansallisten verkostojen työhön mm. sisäministeriön koolle kutsumissa eli-
missä. Suomen Kylät ry osallistuu vuonna 2022 myös Turvallisuuskomitean

järjestöyhteistyöryhmän työhön.

3.2 Valtakunnallisten järjestöjen yhteistyö ja paikallisen kehittämisen verkosto

Suomen Kylät ry jatkaa jäsenjärjestöjensä ja yhteistyötahojensa välisten yhteistyösuhteiden tiivistämistä. Tämä palvelee ja edistää kaikkien osapuolten yhteisten tavoitteiden toteuttamista.

Järjestön toimintamuotojen moninaistumisen myötä Suomen Kylät ry on hakeutunut yhteisjäseneksi mm. SOSTE ry:een ja Kansalaisareenaan, jotka ovat valtakunnallisesti merkittäviä järjestöjen yhteistyöelimiä. Uutena yhteistyön muotona on epävirallinen maaseutujärjestöjen yhteistyöfoorumi, joka on käynnistetty Maaseudun Sivistysliiton koollekutsu- mana ja Suomen Kylät ry:n myötävaikutuksella. Suomen Kylät ry osallistuu näiden kanavien kautta yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja järjestöjen yhteiseen eduntekemiseen. Suomen Kylät ry pyrkii lisäksi laajentamaan suoraa yhteistyötään eri alojen valtakunnallisten järjestöjen kanssa mm. hanketoiminnassa (mm. Ikäinstituutti, MSL, PTT ja e2-ajatuspaja), mikä mahdollistaa toiminnan osittaisen segmentoimisen eri väestö- ja ikäryhmiä paremmin palvelevaksi. Viime vuosina on ollut havaittavissa, että Suomen Kylät ry on tullut varsin kysytyksi hankkeiden yhteistyökumppaniksi eri alojen järjestöjen taholta.

Maaseudun ja kaupunkien vuorovaikutuksen ja paikallisen kehittämisen voimistamiseksi edistetään kaupunginosa- ja muiden keskeisten yhdistysten liittymistä jäseniksi maakunnallisiin kyläyhdistyksiin. Yhteistyö järjestöjen kesken edistää paikallisen kehittämisen laajentamista koko maan kattavaksi.

Maaseudun elinvoimaedellytysten kehittämiseksi muiden järjestöjen kanssa jatketaan yhteistyötä esimerkiksi maaseudun työllisyyden ja työvoimapulan helpottamiseksi. Yhteistyössä valtakunnallisten toimijoiden kanssa tehdään määrätietoista vaikuttamistyötä osallistamalla tulevan ohjelmakauden eri valmisteluryhmien työhön aktiivisesti.

Suomen Kylät ry tukee maakunnallisia kyläyhdistyksiä niiden verkoston rakentamisessa tavoitteena toimintapohjan laajentaminen ja rakenteen monipuolistaminen. Maakunnallisen ja paikallisen toiminnan vahvistaminen ja tieto- taidon lisääminen on jatkuvasti tarpeellista. Paikallisen kehittämisen verkoston voimistamiseksi myötävaikutetaan kylätoimikuntien muuttumiseen kyläyhdistyksiksi, edistetään kuntakohtaisten kyläyhdistysten perustamista sekä kannustetaan kyläsuunnitelmien laatimista.

3.3 Paikallisen kehittämisen valtakunnallinen ohjelma vuosille 2021–2024

Uusi, järjestyksessään viides valtakunnallinen Paikallisuudella paremmaksi - Paikallisen kehittämisen ohjelma 2021–2024 hyväksyttiin Suomen Kylät ry:n syyskokouksessa marraskuussa 2020. Ohjelmatyötä tehtiin intensiivisesti kylä-, Leader-, kortteli- ja kv-jaostoissa sekä Suomen Kylät ry:n hallituksessa. Kukin näistä tahoista valmisti ohjelmaluonnokseen omat toimenpide-esityksensä. Valmistelutyöhön osallistui kaikkiaan viitisenkymmentä paikallistoimijaa. Ohjelmasta järjestettiin paikallistoimijoille vuorovaikutteinen esittely- ja keskustelutilaisuus, jolla korvattiin aiempi kaikille osapuolille melko raskassoutuinen lausuntokierros. Uutta Paikallisen kehittämisen ohjelmaa on ryhdytty toteuttamaan vuoden 2021 alusta ja toteutusta jatketaan vuoden 2024 loppuun.

Ohjelmaluonnoksen laadinnassa on noudatettu Suomen Kylät ry:n hallituksen päättämiä linjauksia: Paikallisen kehittämisen ohjelma on laadittu edeltäneitä ohjelmia luettavammaksi, tiiviimmin ja suoraviivaisemmin kirjoitetuksi sekä fokusoidummaksi. Näistä syistä ohjelman toimenpide-esitysten lukumäärä on aiempaa rajatumpi; ohjelma sisältää 26 toimenpide-esitystä.

Paikallisen kehittämisen ohjelman laadinnassa on pyritty ottamaan huomioon nykyisen maailmantilanteen ja samalla paikallisen kehittämisen toimintaympäristön nopea muuttuminen (mm. Covid-19 -pandemia ja ilmastomuutoksen kiihtyminen). Toimintaympäristön ennakoitavissa olevia muutoksia on hahmoteltu ohjelmassa tiiviisti. Samalla ohjelman aikajanaa on lyhennetty aiempien ohjelmien seitsemästä vuodesta vuosiin 2021–2024, millä osaltaan tähdätään ohjelmatasolla aiempaan ketterämpään reagointiin toimintaympäristön muutoksiin sekä avautuviin uusiin toiminta- ja rahoitusmahdollisuuksiin. Ohjelman toteutusta jatketaan hyvän alun jälkeen vuonna 2022.

3.4 Viestintä

3.4.1 Ulkoinen viestintä

Suomen Kylät ry:n ulkoista viestintää toteutetaan monikanavaisesti verkossa, useissa sosiaalisen median kanavissa ja painetussa mediassa tiedotteiden kautta. Omia kanavia ovat suomenkylat.fi-verkkosivut ja sosiaalisen median kanavat Facebookissa, Instagramissa, Twitterissä, LinkedInissä, Soundcloudissa ja Youtubessa. Tämän lisäksi järjestöllä on oma Kylässä-podcast, joka löytyy muun muassa Spotify-kanavalta. Järjestön kanavien lisäksi käytössä on leadersuomi.fi -sivusto ja Leader – Paikallisesti kehittäen -Facebook-sivu Leader-viestintään sekä Avoimet kylät -tapahtuman kanavat www.avoimetkylat.fi, Avoimet kylät -Facebook-sivu ja Avoimet kylät -Instagram-tili. Vuonna 2021 lanseeratun www.maalleasumaan.fi -sivuston tavoitteena on auttaa maallemuuttajia löytämään lisätietoa maallemuutosta sekä tarjota tietoa maalla asuville.

Em. kanavissa viestitään järjestön toiminnasta ja pyritään saamaan ihmisiä mukaan aktiiviseen keskusteluun paikalliskehittämisestä. Suomen Kylät ry:llä on oma kuukausittain ilmestyvä uutiskirje, joka kokoaa yhteen ajankohtaisia asioita paikalliskehittämisestä. Uutiskirjeen tavoitteena on pitää toimijat ajan tasalla järjestön ja sidosryhmien ajankohtaisista asioista. Järjestön viestinnässä hyödynnetään myös yhteistyökumppaneiden viestintäkanavia. Suomen Kylät ry:n mediaviestintää toteutetaan keskitetysti tiedotepalvelun sekä media- ja some-seurannan kautta. Valtakunnallisten mediatiedotteiden lisäksi toteutetaan satunnaista paikallista tiedottamista alueellisille uutistoimituksille esimerkiksi Vuoden Kylä -kilpailun yhteydessä. Järjestön organisoimissa tapahtumissa käytetään hyödyksi myös mainoksia painetussa mediassa sekä valtakunnallisesti kaupallisilla radiokanavilla. Järjestön viestinnän lisäksi Suomen Kylät ry:llä on roolinsa valtakunnallisessa Leader-viestinnässä, joka toteutuu em. Leader-viestinnän kanavissa.

3.4.2 Sisäinen viestintä

Suomen Kylät ry tukee paikallista viestintä- ja vaikuttamistyötä. Järjestö tarjoaa jäsenistölle paikkariippumattomasti verkkoa hyödyntäen koulutuksia viestintään ja paikalliskehittämisen näkyvyyden kasvattamiseen. Suomen Kylien sisäinen viestintä toteutetaan pääsääntöisesti Teams-alustan kautta tehtävillä säännöllisillä etäkokouksilla. Maakunnallisten kyläasiamiesten kanssa järjestetään kuukausittainen viestintäkatsaus, jossa käydään läpi viestintää valtakunnallisesti ja alueellisesti. Kyläasiamiesten viestintäkatsaus on todettu

tehokkaaksi keinoksi saattaa eteenpäin viestiä valtakunnallisesti. Viestintäpäällikkö toimii viestintäkatsauksen vetäjänä ja organisoijana. Sisäisessä viestinnässä käytetään em. kanavien lisäksi suljettuja Facebook-ryhmiä, Whatsapp-ryhmiä ja sähköpostilistoja.

3.5 Avoimet Kylät

Vuodesta 2015 valtakunnallisesti järjestetty Avoimet Kylät -päivä järjestetään jälleen kesäkuun toisena lauantaina eli 11.6.2022. Kylien monipuolisten tapahtumien järjestelyistä ja ohjelmista vastaavat kylien aktiiviset ihmiset, yhdistykset, yritykset ja toimijat. Päivän järjestämisestä, tiedottamisesta ja markkinoinnista vastaavat maakunnalliset kyläyhdistykset sekä joillakin alueilla Leader-ryhmät yhdessä Suomen Kylät ry:n kanssa.

Vuonna 2020 korona-rajoituksista johtuen tapahtuma järjestettiin kokonaan verkossa ja vuonna 2021 hybridimallilla maallemuuttoteemalla kuntia mukaan houkuttellen sekä nostaten esiin erityisesti kylien ulkoilu- ja retkeilykohteita. Toiveena on, että vuonna 2022 voidaan palata perinteisiin fyysisiin tapahtumiin, mutta hyvien kokemusten perusteella myös verkkotapahtumat pidetään mukana.

Tapahtuman yleisistä linjauksista ja mahdollisista teemoista keskustellaan eri foorumeilla, mm. kyläjaostossa ja valtakunnallisilla kylätoiminnan koulutus- ja neuvottelupäivillä. Suomen Kylät ry:n ja maakuntien Avoimet Kylät -yhteyshenkilöiden välillä käydään keskustelua, välitetään informaatiota ja vaihdetaan kokemuksia ja ideoita. Yhteistyötä tehdään Avoimet Kylät -teemaan sopivien tapahtumien kuten Päivittäistavarakauppa ry:n koordinoiman Kyläkauppapäivän kanssa.

Avoimet Kylät -päivässä on vuosittain mukana yli 600 tapahtumaa, myös edellisinä poikkeusvuosina, kun kylät ovat digiloikan myötä tuottaneet tapahtumaan verkkosisältöjä. Sitä vuoden 2022 tavoitteena voidaan pitää vähintään samaa määrää paikallisia tapahtumia kuin aiemmin.

Suomen Kylät vastaa tapahtuman valtakunnallisesta tiedottamisesta ja markkinoinnista sekä tuottaa tapahtumaa tukevaa yhteistä materiaalia. Suomen Kylät tuottaa myös karttasovelluksen, johon kukin tapahtuma on merkittynä. Kartta ja muut Avoimet Kylät -päivän materiaalit kootaan Suomen Kylät ry:n [www-sivuille](http://www.sivuille). Tapahtuman Facebook-sivut ovat www.facebook.com/AvoimetKylatOppnaByar/.

3.6 Lokaali 2022 ja Suomen Kylät ry:n 25-vuotisjuhla

Vuonna 2022 Lokaali-juhlaseminaari järjestetään yhdessä Etelä-Karjalan kylät ry:n kanssa Lappeenrannan Rauhasa pe-su 26.-28.8.2022, jossa päätöspäivänä su 28.8.2022 pidetään Suomen Kylät ry:n 25-vuotisjuhla. Suomen Kylät ry, aiemmalta nimeltään Suomen Kylätoiminta ry, on merkitty yhdistysrekisteriin elokuussa 1997. 25-vuotisjuhlaan kutsutaan laajasti niitä henkilöitä ja tahoja, jotka ovat tänä aikana merkittävästi vaikuttaneet järjestön toiminnan vahvistamiseen nykytasolle alun hyvin vaatimattomista puitteista.

Lokaali-tapahtumassa palkitaan Vuoden Kylä 2022 ja kaksi kunniaininnan saavaa kylää. Lisäksi nimetään Kylätoiminnan tiennäyttäjät, Vuoden maaseututoimija, Vuoden maaseutukasvo ja Vuoden nuori paikallistoimija kunniainintoineen.

3.7 Kansainvälinen yhteistyö

Suomen Kylät ry on jäsenenä useissa eurooppalaisissa maaseudun yhteistyöjärjestöissä kuten ERCAssa (*European Rural Community Alliance*), ELARDissa (*European LEADER Association for Rural Development*), ECOLISEssä (*European network for community-led initiatives on climate change and sustainability*), Euroopan älykkäiden kylien verkostossa, HNSLssa (*Hela Norden ska Leva*) ja PREPAREssa (*Partnership for Rural Europe*). Suomen Kylät ry auttaa voimavarojensa puitteissa jäsenistöään ja verkostojaan uusien kansainvälisten yhteyksien löytämisessä sekä toteuttaa tavoitteellista eduntekemistä kansainvälisillä areenoilla.

Vuonna 2014 perustettu ERCA - European Rural Community Alliance (sekä sen edeltäjät ERCA 2004 ja ERA European Rural Alliance 2009) on Euroopan kylätoimintajärjestöjen ja laajan maaseutupolitiikan yhteistyöjärjestö, joka toimii kylien asukkaiden äänenä Euroopassa. Vuonna 2021 valittu uusi puheenjohtaja Tom Jones Walesistä jatkaa vuonna 2022. ERCA on järjestämässä vuonna 2022 maaseudun kehittämisverkostojen teemalla webinaaria. Reena Laukkanen on Suomen Kylät ry:n edustaja ERCAssa.

PREPARE (Kim Smedslund hallituksen jäsen) on kansallisten maaseudun kehittämisorganisaatioiden asiantuntijaverkosto. PREPARE rekisteröityi yhdistykseksi vuonna 2016 ja sen kotipaikaksi tuli Belgia. Sen tavoitteena on synnyttää uusia kansalaisverkostoja EU-jäsenyyttä tavoittelevissa maissa. PREPARE jatkaa vuonna 2022 työtä Mustanmeren maissa ja hakee rahoitusta tätä tarkoitusta varten eri tahoilta. PREPARElla on nyt 20 jäsentä. Kim Smedslund osallistuu PREPAREn kokouksiin ja toimintaan. PREPARE järjestää webinaareja ajankohtaisista asioista

ERCAlla ja PREPARElla on edustajia EU:n neuvoo-antavissa elimissä Eurooppalainen Maaseutuparlamentti (*ERP - European Rural Parliament*) on toteutettu ERCAn, ELARDin ja PREPAREn yhteistyönä. Eurooppalaisen Maaseutuparlamentin päätavoitteena on antaa asukkaille ääni valtioiden ja EU:n suuntaan. Ensimmäinen maaseutuparlamentti pidettiin vuonna 2013 ja sitä seuraavat vuosina 2015, 2017 ja 2019. Vuoden 2021 tapahtuma Puolan Kielcessä siirtyi syksylle 2022 koronapandemian takia. Suomen Kylät ry valmistelee nuorisijaostolaisille kahta paikkaa ERP:n nuorten verkostossa ja laatii sähköisen julkaisun paikallisen kehittämisen haasteista ja näkymistä Puolan tapahtumaan. Suomen Kylät ry lähettäne 5-10 henkilöä edustajikseen tapahtumaan.

The European Smart Village Network, jota Suomen Kylät ry oli perustamassa vuonna 2019, ei ole viime aikoina ollut kovin aktiivinen. Eri yhteyksien kautta pääsimme mukaan vaikuttamaan EU-komission Älykäs kylä - Smart Rural 21 ja 27 -selvityksiin, jotka jatkuvat vuoden 2022 ajan ja sen jälkeen. Tavoitteena on löytää ohjelmallisia ja poliittisia ratkaisuja paikallisuuden ja paikallistalouden kehittämiseen. Smart Rural 27:n osalta Suomen Kylät ry:n alaisuuteen voidaan mahdollisesti perustaa Älykäs kylä -verkosto, joka jatkaisi edeltäjänsä työtä.

Suomen Kylät ry liittyi ECOLISEn jäseneksi 2019. Järjestö edistää ilmasto- ja ympäristötoimia bottom-up periaatteella paikallislähtöisesti.

ELARDin tavoitteena on vahvistaa Leader-toimintatapaa Euroopassa. Suomen Kylät ry:n jäsenyyden kautta Suomen 55 (Ahvenanmaa mukana) Leader-ryhmää ovat ELARDin jäseniä. Suomen Kylät ry on järjestön toiminnassa tiiviisti mukana ja kehittää ELARDia suomalaisia Leader-ryhmiä paremmin palvelevaksi sekä Leader-työn eurooppalaiseksi eduntekijäksi. Vuonna 2022 puheenjohtajana jatkaa Marion Eckhardt Ruotsin Leader-verkостosta. ELARDin tavoitteena on Leader-toimintaan saatavan budjettiosuuden korottaminen, byrokratian vähentäminen ja eri rahastojen parempi yhteiskäyttö maaseudun kehittämiseksi. Suomen edustajana ELARDin yleiskokouksessa ja hallituksessa toimii *Marjo Tolvanen Sepra*

ry:stä. ELARD on aktiivisesti panostanut EU:n maaseudun tulevaisuusvisiotyöhön ja monirahastoiseen maaseudun kehittämistyöhön.

Suomen Kylät ry on aktiivisesti mukana myös Euroopan ulkopuolisissa maaseutuverkostoissa ja -hankkeissa. Kiina-yhteistyötä jatketaan osaamisen- ja kokemustenvaihdon edistämiseksi, esimerkkinä syksyllä 2021 yhdessä Ruokaviraston, Maaseutuverkoston ja kiinalaisten kumppanien kanssa järjestetty elintarvikevienti-info suomalaisille ja eurooppalaisille pk-yrityksille. Leader-pilotoinnista Afrikassa ja yhteistyöstä EU-komission DG Agrin kanssa odotamme rahoituspäätöksiä Suomen ulkoministeriöltä joulukuussa 2021.

HNSL-järjestössä (uusi hallituksen jäsen valinnassa) keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat Suomen Kylät ry:n pohjoismaiset sisarjärjestöt kuten Hela Sverige ska leva (HSSL) sekä Tanskasta Landdistrikternas Faellesråd. Myös Islanti, Färösaaret ja Ahvenanmaa on edustettuina. Ruotsin maaseutuparlamentti pidetään Jönköpingissä toukokuussa 2022. Mainittujen maaseutuparlamenttien yhteydessä toteutetaan myös pohjoismaisia tapaamisia. Suomenruotsalainen maaseutuparlamentti, den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen, järjestetään Kemiönsaarella syksyllä 2022 I Samma Båt rf:n kanssa.

3.8 Muu kehittämistoiminta

Suomen Kylät ry on valtioneuvoston asettaman Maaseutupolitiikan neuvoston (MANE) jäsen, joka jäsenyhteisöineen osallistuu MANEn ja sen sihteeristön sekä verkostojen työhön.

Suomen Kylät ry:n hallitus hyväksyi syksyllä 2020 järjestön Kestävän kehityksen sitoumuksen tuleville vuosille. Sitoumuksessa on kirjattu monipuolisesti erilaisia kestävän kehityksen toimenpiteitä, joita laaja paikallistoimijakenttä eri muodoissaan on toteuttamassa. Kestävän kehityksen sitoumukselle on kehitelty joitain indikaattoreita, joiden avulla eri toimenpiteiden vaikuttavuutta ja edistymistä voidaan jatkossa seurata. Sitoumus ja indikaattorit vaikuttanevat osaltaan tulevien vuosien paikallistoiminnan kehittämiseen entistäkin kestävämmäksi erityisesti kahdella Kestävän kehityksen sitoumuksen päätavoitealueella, jotka ovat Kestävät yhdyskunnat ja paikallisyhteisöt sekä Vaikuttavien ihmisten yhteiskunta.

Hanketoiminta on tärkeä osa Suomen Kylät ry:n toimintaa, sillä hankkeet muodostavat Suomen Kylät ry:n rahoituksesta ja henkilöstöstä noin kaksi kolmasosaa. Vuonna 2022 Suomen Kylät ry rakentaa käytettävissä olevien rahoitusmahdollisuuksien puitteissa uusia hankkeita sekä jatkohankkeita toiminnoille, joilla on valtakunnallista, tuotekehityksellistä tai muutoin laajempaa yhteiskunnallista merkitystä kylätoiminnalle ja sen palveluiden kehittämiseksi. Tärkeitä yhteiskunnallisia aiheita ovat mm. ilmastonmuutosta ehkäisevät toimet ja hiiliviisaus, kyläavustajatoiminta, pitkäaikaistyöttömien työllistäminen ja aktivoiminen, nuorten ja ikäihmisten hyvinvointi, paikalliset palvelut, maallemuuton ja digitalisaation edistäminen sekä kyläturvallisuus. Meneillään olevista hankkeista kerrotaan laajemmin luvussa 4.

Kevät- ja syyskaudella 2022 järjestetään kaksipäiväiset Kylätoiminnan valtakunnalliset koulutus- ja neuvottelupäivät. Päiville kutsutaan maakunnallisten kylätoimijoiden ohella mukaan myös seudulliset ja kuntakohtaiset kyläasiamiehet, verkkotapahtumassa myös Leader-ryhmät. Leader-toimijoille maaseutuhallinto ja Maaseutuverkosto tarjoavat omaa koulutusta; lisäksi Suomen Kylät ry järjestää 1–2 kertaa vuodessa hallitusten jäsenille ja toiminnanjohtajille Leader-parlamentin. Uutuutena on, että maakunnallisten kyläyhdistysten puheenjohtajille on ryhdytty järjestämään Teams-puheenjohtajatapaamisia Suomen Kylät ry:n toimesta.

Kyliä hyvinvoinnin ja turvallisuuden parantamiseen liittyvä kehittämistyö tapahtuu mm. Suomen Pelastusalojen Keskusjärjestön (SPEK), Vapaaehtoisen pelastuspalvelun (Vapepa), Turvallisuuskomitean järjestöyhteistyöryhmän sekä sisäministeriön asettamien määräaikaisten työryhmien puitteissa. Lähidemokratian vahvistamista toteutetaan oikeusministeriön alaisessa Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnassa (KANE). Järjestöyhteistyötä ylläpidetään mm. sosiaalialan järjestöjen kanssa suoraan sekä SOSTE ry:n ja Kansalaisfoorumin kautta. Lisäksi Suomen Kylät ry tuottaa lausuntoja valtioneuvoston ja eri ministeriöiden selontekoihin ja lainvalmistelutyöhön.

Kylätoiminnan eri organisaatiotasojen edustajista koostuva Suomen Kylät ry:n kyläjaosto valmistelee yhdistyksen hallitukselle aloitteita ja ehdotuksia kylätoiminnan kehittämiseksi. Samoin Leader-jaosto, kaupunginosatoimijoista koostuva korttelijaosto, kv-jaosto ja vuonna 2021 aloittanut nuorten tulevaisuusjaosto tekevät omilla aihealueillaan valmistelevaa työtä Suomen Kylät ry:n hallituksen asettamina. Kukin jaostoista on laatinut oman toimintasuunnitelmansa vuodelle 2022. Ne ovat Suomen Kylät ry:n toimintasuunnitelman lopussa liitteinä 1–5.

Suomen Kylät ry tarjoaa jäsenkunnalleen maksutonta juridista neuvontapalvelua (yksi tunti/oikeustapaus) myös vuonna 2022. Jäsenyhdistykset voivat saada neuvontaa oikeudellisissa kysymyksissä painottuen työsuhde- ja verotusasioihin sekä yhdistystoiminnan muihin juridisiin kysymyksiin.

4. HANKETOIMINTA

4.1 Leader-asiamiestoiminta

Leader-asiamiestoiminnan vuoden 2022 painopisteenä on CAP27 -suunnitelman kotimaisiin säädöksiin vaikuttaminen ja niistä lausuminen. Siirtymäkauden päättymisen ja uuteen ohjelmakautteen siirtymisen nivelvaiheen toimeenpanon tulee olla jouheva; valmistelussa ollaan mukana ennakoiden. Uuteen ohjelmakautteen siirtyminen aiheuttaa muutostöitä myös leadersuomi.fi -sivustolle ja viestintätarpeita yleisemminkin. Näiden ohella Leader-jaosto on mukana tiivistämässä Suomen Kylät ry:n eri jaostojen välistä vuoropuhelua ja yhteistyötä. Leader-asiamiestyötä ohjaa Leader-jaosto, jolle on laadittu oma toimintasuunnitelma.

Keskeisimmät toimet ovat seuraavat:

1. Ajankohtainen edunvalvonta
 - aktiivista ongelmien ja haasteiden kerääminen kentältä, vieminen eri työryhmiin, Leader-parlamenttiin ja Leader-ajankohtaispäiville, ongelmien ratkaisuesitysten ja lausuntojen laatiminen
2. CAP27
 - Leader-haun 2-vaiheen prosessin valmisteluun osallistuminen ja seuranta
 - CAP-säädösten valmisteluun vaikuttaminen ja niistä lausuminen
3. Laatutyö
 - tiivis vuorovaikutus Maaseutuverkostopalveluiden kanssa, mm. Leader-ryhmien henkilöstön ja hallituksen koulutustarpeet ja koulutuspäivien suunnittelu

- oman laatutyöprosessin jatkaminen, palautekyselyt ja toimintaohjeen päivitys
- 4. Leader-brändityö
 - Leader-brändin ohjausryhmän vetovastuu, Leader-työnyrkille esityksiä ja linjauksia
 - leadersuomi.fi-päätoimittajuus, sivuston ja brändi-ilmeen uudistaminen uuden ohjelmakauden tarpeisiin
- 5. Jaostojen sekä järjestöyhteistyön syventäminen
 - jaostojen yhteiskokouksia ajankohtaisista eduntekemisen teemoista
 - yhteiset tilaisuudet ja koulutukset (mm. Älykäs Kylä-toimenpiteet, Nuorisoleader, maaseutu-kaupunki-yhteistyö ja CLLD)
- 6. Kansainvälinen eduntekeminen ja yhteistyöverkostot
 - ELARD, LEADER/CLLD-alakomitea
- 7. Viestintä
 - Leader-jaoston aamukahvit eri teemoista koko Leader-kentälle pääsääntöisesti kerran kuussa
 - Leader-parlamentin ja toiminnanjohtajatapaamisten järjestäminen kahdesti vuodessa.

4.2 Työllisyysuhanke

Suomen Kylät ry hakee Uudenmaan TE-toimistolta rahoitusta uudelle kaksivuotiselle työllisyyspoliittiselle hankkeelle vuodesta 2022 alkaen. Hankkeen vahvuutena ovat jo aiemmin luodut verkostot, hyvät kokemukset ja osaava organisaatio.

Hankkeella edistetään paikallista työllisyyttä ja paikallispalveluita sekä tuetaan kyläyhdistysten työtä paikallisyhteisöjen elinvoimaisuuden vahvistamiseksi. Samalla vahvistetaan kyläyhdistysten voimavaroja ja paikallisyhdistyksien valmiuksia. Hankkeen tukemana kylä- ja kaupunginosayhdistykset välittävät hankkeen palveluita ruohonjuuritasolle ja työllistävät kyläavustajia palkkatuella sekä työkokeilulla. Hankkeessa rekrytoidaan kyläavustajiksi TE-toimiston asiakkaita, joilla on palkkatukikelpoisuus. Kyläavustajan tehtävänä on auttaa paikallisia asukkaita arjen askareissa, välittää käytännön hyötötietoa sekä tukea kyläyhdistyksen yleishyödyllistä työtä. Suomen Kylät ry ylläpitää ja kehittää hankkeella työllisyyspoliittista osaamista, jolla tuetaan vastaavia hankkeita muissa maakunnissa.

Toimintaympäristön voimakkaat ja nopeat muutokset vaikuttavat työllisyyspoliittiseen hanketoimintaan. Työllisyyden kuntakokeilut käynnistyivät 1.3.2021. Valtioneuvoston linjauksen mukaan kokeilujaksot eivät pääty, vaan TE-palvelut on tarkoitus siirtää kuntien vastuulle vuoden 2024 aikana. Ensi vaiheessa kuntakokeilu on rajannut alueellisesti muutamia yhdistyksiä pois hanketoiminnasta, mutta samalla on saatu uusia korvaavia yhdistyskumppaneita muun muassa kulttuuri- ja taideyhdistyksistä. Toimintaympäristön yllättäneen covid-19 pandemian työttömyysvaikutukset jatkuvat edelleen. Hajautettu toimintarakenne on sinänsä suojannut kyläyhdistysten työllistämistoimintaa.

Uutta työllisyysuhankeita kehitetään yhteistyökumppaneiden ja verkostoyhteistyön avulla. Digi- ja kulttuuriyhteistyöhön suunnitellaan yhteistyötä mm. MSL:n ja Leader-ryhmien kanssa. Yhteistyötä jatketaan Töitä Suomesta työvoimapalvelut Oy:n sekä TöitäSuomesta.fi -palvelun kanssa luomalla lisäväyliä avoimille työmarkkinoille ja parantamalla

työntekijöiden ja työnantajien kohtaantoa. Tulevana hankekautena tarkoituksena on laajentaa toimintaa uusiin yhdistystoimijoihin. Suomen Kylät ry ja Kirkkopalvelut ry jättivät yhdessä ehdotuksen TEM:lle valtakunnallisesta työllisyys Hankkeesta.

Valmennus työelämään alueellisesti: Hankehenkilöstö auttaa yhdistyksiä työn organisoinnissa, rekrytoinnissa ja hankehallinnossa. Hankkeessa työskentelee projektipäällikkö ja kaksi aluetyöntekijää, jotka kaikki toimivat alueilla yhtäläisesti. Hanke auttaa kyläyhdistyksiä edistämään paikallisesti työllisyyttä ja tuottamaan samalla tarvittavia paikallispalveluja. Työllisyyspoliittinen hanke jakaa hyviä käytäntöjä muun hanketoiminnan ja sisarhankkeiden kanssa maakunnissa sekä levittää toimintamallia uusille paikkakunnille ja uusiin maakuntiin.

Työllisyys Hankkeen asiakkaille tarjotaan alueellisesti henkilökohtaista työvalmennusta, neuvontaa, tukea työnhaussa, valmennusta avoimille työmarkkinoille, työpaikkoja palkkatuella sekä työkokeilupaiikkoja. Mahdollisina jatkopolkuina ovat myös yrittäjäyys tai osuuskunnat. Hanke tarjoaa palveluita Uudenmaan TE-toimiston asiakkaina oleville pitkäaikäistyöttömille, heikossa työmarkkina-asemassa oleville ikääntyville tai Covid-19 pandemian vuoksi työttömäksi jääneille tai henkilöille, joilla on riski työttömyyden pitkittymisestä.

Hankkeen aluetyöntekijät tukevat ja seuraavat asiakkaan polutussuunnitelmaa työsuhteen aikana. Saavutettu työssä oppiminen dokumentoidaan. Työvalmennus jatkuu vielä tarvittaessa työsuhteen päätyttyä, mikäli asiakkaalle ei ole löytynyt työ- tai koulutuspaikkaa. Toimintaa tuetaan aktiivisella työnantajayhteistyöllä ja verkostoyhteistyöllä. Aluetyöntekijät avustavat uusia työnantajia hallinnossa ja muussa työllistymiseen liittyvässä valmistelutyössä. Toiminnan vaikuttavuutta arvioidaan sekä määrällisesti että laadullisesti.

4.3. Kyläturvallisuus 2025

Suomen Kylät ry käynnisti vuoden 2021 alussa valtakunnallisen kaksivuotisen Kyläturvallisuus2025 -hankkeen, jolle projektirahoituksen ovat myöntäneet sisäministeriön yhteydessä toimiva Palosuojelurahasto (PSR) 69 %:n osuudella ja Keskitien säätiö 31 %:n osuudella. Hankerahoitus on yhteensä runsaat 230.000 euroa. Hanke tähtää kylien turvallisuusosaamisen lisäämiseen mm. koulutuksella ja viestinnällä sekä paikallisten valmiuskeskusten kokeilemiseen kylätalojen muun palvelutoiminnan yhteydessä. Ensisijainen kohdeyryhmä on Suomen Kylät ry:n maakunnallisten sekä paikallisten kyläyhdistysten ja paikallisyhteisöjen verkosto.

Hankkeessa kehitetään paikallisyhteisöjen ja kansalaisten turvallisuusosaamista ja resursseja siten, että ne voidaan kytkeä tehokkaammin osaksi alueellista ja paikallista turvallisuustyötä ja yhteistyöverkostoja. Toiminta tuottaa ennakoitavaa suorituskykyä sekä parantaa paikallisyhteisöjen ja laajemmin yhteiskunnan häiriönsieto- ja palautumiskykyä erilaisista häiriö- ja poikkeustilanteista.

Hankkeen tuella kootaan jo tunnistettujen toimivien mallien ja paikallisten kokeilujen pohjalla turvallisuuskoulutusten työkalupakki sekä verkoston keskinäistä viestintää paremmin tukevat apuvälineet. Hankkeen yhteydessä vahvistetaan aiheeseen perehtyneiden kyläturvallisuuskouluttajien verkostoa tukemaan toiminnan jatkokehitystä. Hankkeen aikana rakennetaan ja testataan myös malleja paikallisille valmiuskeskuksille (PAVAK) asukkaiden hyvinvointia ja turvallisuuden tunnetta lisäävänä toimintona arjessa ja häiriötilanteissa sekä paikallishallinnon varautumista vahvistavana resurssina.

Vuoden 2022 kuluessa toteutetaan ja viedään loppuun seuraavia toimenpiteitä:

- PAVAK-toiminnan pilotointi: Toteutetaan kokeilut 19 maakunnallisen kyläyhdistyksen toiminta-alueella.
- Kyläturvallisuuskouluttajien verkoston vahvistaminen: Toteutetaan 2–3 alueellisesti kohdennettua avainhenkilöiden koulutustilaisuutta ja yksi valtakunnallinen koulutusviikonloppu.
- Kyläturvallisuuskoulutukseen tuotetun koulutusmateriaalin kehittäminen: Materiaalin graafinen ulkoasu uudistetaan ja sisältö päivitetään tarvittavin osin.
- Toimintaan osallistuvan verkoston viestinnän kehittäminen: Uudistetaan kyläturvallisuus.fi -sivuston tekninen rakenne ja luodaan kaikille verkoston toimijoille avoin tiedonjako- ja viestintäalusta.

4.4 Vetovoimainen ja vastaanottava kylä

VeVa-hankkeen keskeisenä tavoitteena on auttaa paikallisyhteisöjä tunnistamaan ja havaitsemaan paremmin yhteiskunnallisen roolinsa osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tarjoavina ja vahvistavina toimijoina sekä oman ympäristönsä elinvoimaisuutta edistävinä yhteisöinä. Hanke tarjoaa osallisuusvalmennusta ja paikallisia kehittämistyöpajoja kyläyhteisöjen toiminnan brändäämiseksi sekä vastaanottavuuden ja osallisuuden lisäämiseksi.

Osallisuusvalmennukset ovat koulutuksellisia tilaisuuksia, joissa tarjotaan osallistujille välineitä ymmärtää oman yhteisönsä rooli paikallisen identiteetin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden näkökulmasta. Osallisuusvalmennukset ovat toiminnallisia; painopiste on teorian sijaan oman yhteisön tilanteen havaitsemisessa, erilaisten osallistujaryhmien tarpeiden ymmärtämisessä ja toiminnan tavoitteellisemmassa kehittämisessä ja tarkastelussa.

Paikallisissa kehittämistyöpajoissa kyläyhteisöt tunnistavat ja nimeävät kehittämistarpeita ja haasteita sekä ideoivat luovan ja määrätietoisen prosessin avulla uusia ratkaisuja näihin haasteisiin vastaamiseksi. Työpajat ovat hyväksi havaitun kumppanuuspytämällin kaltaisia työskentelyn ja keskustelun alustoja, joissa asioiden jakaminen ja ideointi viedään ammattilaisten avustamina (fasilitoimina) ratkaisuksi asti. Työpajojen tuloksina syntyy toimintamalleja, jotka vastaavat yhteisön itse määrittelemään haasteeseen. Yleisimmät haasteet liittyvät usein uusien aktiivien rekrytointiin, vastaanottavuuden lisäämiseen ja oman toiminnan brändäämiseen. Haasteiden tunnistaminen kyläyhteisötasolla auttaa löytämään ratkaisuja kuhunkin haasteeseen. Kehittämiseen osallistuvat sekä yhteisön paikallistoimijat että sidosryhmät (mm. paikalliset yrittäjät), joiden nähdään olevan uuden toimintamallin syntymisessä avainasemassa.

4.5 Uudet kehittämishankkeet

Kaksi isohkoa Suomen Kylät ry:n kolmivuotista STEA-hanketta on päättänyt vuoden 2021 kuluessa, samoin edellisenä vuonna päättyi useamman henkilön vuosittain työllistänyt Jässi-jätevesineuvontahanke. Tarvetta kokonaan uusille hankeavauksille on jälleen olemassa, jotta Suomen Kylät ry:n hankerahoitus ja henkilöstö pysyy myös jatkossa riittävän korkealla tasolla. Tämä edellyttää jatkossakin ammattitaitoista ja tuloksellista panostamista avautumiin hankehakuihin.

Vuonna 2021 Suomen Kylät ry jättää työllistämistoimintaa koskevan hankehakemuksen vuodelle 2022 Uudenmaan TE-toimistolle, joka on rahoittanut Suomen Kylät ry:n työllistämistoimintaa vuosittain eri hankkeilla jo vuodesta 2012 lähtien.

Suomen Kylät ry jätti keväällä 2021 STEA:lle uuden hankehakemuksen vuosille 2022–2024 koskien matalan kynnyksen palveluiden kehittämistä kotonaan asuville maaseudun ikäihmisille. Kokeilualueiksi on kaavailtu neljää itäisen Suomen maakuntaa. Rahoituspäätös hankehakemuksesta saataneen vuoden 2021 loppuun mennessä. Mikäli päätös on myönteinen, hanke vahvistaa osaltaan kylätoiminnan segmenttoimista paremmin eri väestöryhmiä palvelevaksi.

Suomen Kylät ry:n maallemuuttotiimi jätti syyskuussa 2021 hankehakemuksen Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman valtakunnallisten maaseutuhankkeiden hakuun. Kaksivuotiseksi kaavailulla Maaseutuasuminen 2.0 – Maallemuuttajan palvelupolku ja vastaanottava kyläyhteisö -hankkeella haettiin jatkoa maallemuuton ja digiviestinnän valtakunnalliselle kehitystyölle, jota eduskunta on rahoittanut budjetin pienkorjauksista vuonna 2021. Rahoituspäätös saatiin lokakuussa 2021 ja se oli kielteinen. Toimintaa pyritään mahdollisesti jatkamaan eduskunnan myöntämällä lisärahoituksella, josta saadaan päätökset joulukuussa 2021.

Näiden lisäksi Suomen Kylät ry on osatoimijana eräiden muiden järjestöjen hallinnoimissa hankkeissa, kuten Manen rahoittamassa ja Svenska lantbrukssällskapetens förbundin (SLF) hallinnoimassa Kestävän kehityksen viikko -hankkeessa, samoin Manen rahoittamassa PTT:n ja e2-ajatuspajan yhteisessä SAPE-hankkeessa, jossa selvitetään kestävän kehityksen ja maaseutukehityksen yhteyksiä.

Vaihtumassa olevan CAP-suunnitelmakauden tarjoamia hankerahoituksia hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan. Suomen Kylät ry:n hankesalkku pyritään pitämään jatkossakin yhtä vahvana kuin tähän asti, jotta keskusjärjestön henkilöstö ja rahoitus pysyy vakaana. Eteen saattaa tulla nopealla aikataululla rahoitusmahdollisuuksia myös sellaisilta tahoilta, jotka eivät ole etukäteen ennakoitavissa, mikä edellyttää keskusjärjestöltä nopeaa reagoitakykyä ja hyvää hankkeiden suunnittelun ja kirjoittamisen osaamista.

CAP-maaseutuohjelman valtakunnallinen rahoitus olisi luonnollinen lähde Suomen Kylät ry:n maaseudun kehittämishankkeiden rahoittamisessa tulevalla rahoituskaudella. Päättymässä olevalla ohjelmakaudella tämä rahoituslähde on varsinkin valtakunnan tasolla keskittynyt toistaiseksi lähes kokonaan alkutuotantoon liittyvien elinkeinollisten hankkeiden rahoittamiseen. Maaseudun yhteisöllistä toimintaa tai kylien kehittämistä koskevat hankehakemukset eivät tähän mennessä ole saaneet rahoitusta Manner-Suomen maaseutuohjelman valtakunnallisessa haussa kuluneella ohjelmakaudella. Maaseuturahoituksen tilanne on ollut kovin vaihteleva myös eri maakunnissa kylätoiminnan kehittämisessä, mikä johtuu ELY-keskusten toisistaan eroavista tulkinnoista eri maakunnissa. Tämä on hankaloittanut kylien kehittämistyötä myös maakuntatasolla. Asiaa on pidetty esillä tulevaa maaseuturahastokautta valmisteleavassa CAP-valmisteluryhmässä toivomuksella, että jatkossa tilanne olisi kylätoiminnan kannalta uudella CAP-kaudella nykyistä parempi. On mahdollista, että yhteisöllisten hankkeiden rahoitustilannetta saattaa jatkossa helpottaa Älykkäät kylät -teeman sisältyminen CAP-suunnitelmaan uudella kaudella.

Suomen Kylät ry:n käynnistämien kehittämishankkeiden sijoittamisessa maakuntiin noudatetaan linjanvetoa, jossa yhteen maakuntaan ei pääsääntöisesti sijoiteta samanaikaisesti useampia keskusjärjestön hankkeita. Suomen Kylät ry:n käynnistämät ja hallinnoimat hankkeet toteutetaan hyvässä yhteistyössä maakunnallisten kyläyhdistysten kanssa. Kehittämissankkeet ovat osa kylätoiminnan tuotekehitystyötä sekä ajankohtaisiin tarpeisiin vastaavaa yhteiskuntavastuullisuutta.

Myös vuonna 2022 etsitään uusia hankerahoitusmahdollisuuksia, jolla voidaan pitää Suomen Kylät ry:n henkilöstö selvästi yli kymmenen työntekijän vahvuisena vuosittain eri

rahoituslähteitä hyödyntäen. Ajankohtaisia hankeaiheita voivat jatkossa olla esimerkiksi ilmastonmuutoksen hillintä ja hiilipäästöjen vähentäminen kylissä, nuorten asiat, monipaikkaisuus ja maallemuutto sekä kylien monipalvelukeskukset.

5. SVENSKSPRÅKIG VERKSAMHET - RUOTSINKIELINEN TOIMINTA

Svenskfinlands Byar har det lokala samhället som grundtanke och Svenskfinland som arbetsfält. Svenskfinlands Byar bör bevaka och stärka finlandssvenska intressen för lokal utveckling, såväl på landet som i staden. Det nationella, nordiska och europeiska samarbetet utgör en viktig referensram för arbetet inom Svenskfinlands Byar. Även Åland inbjuds speciellt till samverkan med Svenskfinlands Byar.

Statsbidraget från Finlands Byar rf är främst till för att sköta om den svenskspråkiga delen inom Finlands Byar. Svenskfinlands Byar ingår därför i Finlands Byars arbetsteam, byautskott och på sikt stadsdelsutskottet. Även översättningar åt Finlands Byar utförs.

På den regionala nivån samverkar Svenskfinlands Byar med byaombuden för de svensk- och tvåspråkiga regionala byaföreningarna, samt med de svensk- och tvåspråkiga Leadergrupperna. Svenskfinlands Byar samverkar även med tredje sektorns organisationer och föreningar, främst via samarbetet med Förbundsarenan. Därtill samverkar Svenskfinlands Byar med relevanta nationella, nordiska och europeiska intresseorganisationer och nätverk.

Svenskfinlands Byar fortsätter arbetet med en förnyelse- och aktivitetskampanj för den svensk- och tvåspråkiga landsbygden i Finland. Fokus är att utveckla de lokala samhällena till smarta och klimatsmarta byar för att lokalsamhällena skall hållas livskraftiga och attraktiva. Detta arbete bör göras i god samverkan med såväl den EU-delfinansierade som nationella programpolitiken, samt med Svenskfinlands Byars samarbetspartners på nationell, regional- och lokal nivå. För att uppnå en ny aktiverande nivå i Svenskfinland, kan Svenskfinlands Byar fungera såväl som initiativtagare, aktivator, folkbildare som projektaktör.

Med tanke på de olika pågående reformprocesserna i Finland bör Svenskfinlands Byar även uppmärksamma utvecklandet av lokal demokrati och påverkansmetoder, samt befämjandet av nya partnerskapslösningar på landsbygden (offentlig-privat-tredje sektorn).

Svenskfinlands Byar samlar en till två gånger per år olika finlandssvenska landsbygds- och lokala aktörer till en nätverksträff kring ett kompetenshöjande tema.

För att hålla ihop samverkan och samarbetet i Svenskfinland samlar Svenskfinlands Byar, i samarbete med en lokal Leader-grupp, vartannat år olika landsbygdsutvecklingsaktörer, samt kommunala, regionala, nationella och nordiska aktörer till erfarenhetsutbyte, nätverksbyggande och kompetenshöjande aktiviteter i form av den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen, *"en arena där man pratar landsbygdsutvecklingsfrågor i Svenskfinland på professionell nivå"*. Hösten 2022 ordnas följande finlandssvenska Landsbygdsriksdag. Evenemanget hålls på Kimitoön i Åboland och sker i samarbete med Leader-gruppen I samma båt – samassa veneessä rf ry och Varsinais-Suomen Kylät ry – Egentliga Finlands Byar rf som lokala värdar.

Svenskfinlands Byar samarbetar även med aktörer för det nationella Landsbygdsparlamentet (vart tredje år) för att främst bidra till det svenskspråkiga programslaget och spridning av information, samt med den europeiska Landsbygdsriksdagen (vart annat år), främst för att synliggöra Svenskfinland på den europeiska arenan. På grund av Covid-19-

pandemin har den europeiska Landsbygdsriksdagen hösten 2021 i Polen uppskjutits till hösten 2022. Viktiga samarbetspartner är även Hela Sverige ska leva och Hela Norden ska leva.

Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF) fungerar som värdorganisation för Svenskfinlands Byar och ansvarar för redovisningen av statsbidraget från Finlands Byar. För att bistå SLF i sitt uppdrag har det bildats en arbetsgrupp som består av de en- och tvåspråkiga regionala byaföreningarna – Aktion Österbotten rf:s byaverksamhet, Egentliga Finlands Byar rf, Nylands Byar rf och SILMU rf:s byasektion (SILMU-byar), samt Leader Åland. Möten hålls en gång i månaden och diskussioner förs bland annat om olika aktuella ämnen i relation till byaverksamheten, sakfrågor såväl inom det finlandssvenska som inom det nationella landsbygdsutvecklingsfältet. Beroende på ämnen kan även utomstående inbjudas till möten.

Svenskfinlands Byar genomförde på hösten 2020 en webropol-förfrågan genom vilken man sökte byar som var intresserade av att bli modellbyar för smarta lösningar i Svenskfinland och på Åland. I det här arbetet försöker Svenskfinlands Byar hjälpa de olika initiativen till modellbyar vidare. I västra Nyland valde man byn Backgränd (Backgränd hembygdsförening) i Raseborg till modellby. Här uppstod ett projekt som Svenskfinlands Byar var engagerad i. Projektet Smart lokal distansarbetshubb – pilotprojekt Backgränd har Svenska lantbrukssällskapens förbund som projektägare.

Pilotprojektet i Backgränd tog fart på våren 2021 och planeras pågå till slutet av maj 2022. Målsättningen är att utveckla en guide för hur man genom samarbete med lokala föreningar kan utnyttja de resurser som redan finns i lokalsamhället för att utveckla en distansarbetshubb. Inom projektet kommer man att verkställa en hubb i praktiken för att få direkt feedback från de som använder tjänsten. Projektet har Leader-finansiering genom Pomoväst och har fått bidrag av Svenska kulturfonden.

Ett av Landsbygdspolitiska rådets nya nätverksprojekt, det tvåspråkiga nätverksprojektet "Hållbarhetsveckan – landsbygden som vägvisare/Kestävän kehityksen viikko – maaseutu edelläkävijänä" är ett gemensamt projekt mellan Svenska lantbrukssällskapens förbund och Finlands Byar. Projektet är treårigt (2021–2024) och strävan är att etablera den österbottniska Hållbarhetsveckan i fem nya regioner i Finland. Hållbarhetsveckan blir ett verktyg för att förverkliga åtgärder som ingår i det landsbygdspolitiska helhetsprogrammet 2021–2027. Den österbottniska Hållbarhetsveckan ska fungera som modell för hur aktuella frågor som rör hållbarhet och hållbara val kan synliggöras genom liknande arrangemang på annat håll i landsbygdspolitikens nätverksprojekt.

Eftersom Svenskfinland är ett vidsträckt område, är det viktigt att samarbetsparterna bidrar till informationsspridningen av relevant information, samt kunskap som bidrar till missionen att bevaka och stärka finlandssvenska intressen för lokal utveckling, såväl på landet som i staden. På grund av att resurserna i Svenskfinland är begränsade, är det också viktigt att hitta gemensamma lösningar till att effektivare kunna dra nytta av varandras kunskaper och kompetens, samt att gemensamt kunna "växla upp" finlandssvenska satsningar. I övrigt ansvarar SLF för att Svenskfinlands Byar har relevant personal.

Svenskfinlands Byar finns på sociala medier (Facebook och Twitter) och upprätthåller en blogg, <https://byaservice.wordpress.com/> och hemsida, <https://www.bya.net/start/>. Hemsidan är under förnyelse.

6. JÄSENJÄRJESTÖT

Suomen Kylät ry:n jäseninä voivat olla valtakunnalliset rekisteröidyt järjestöt, maakunnalliset kyläyhdistykset, Leader-yhdistykset, yksittäiset kylä- ja kaupunginosayhdistykset sekä muut oikeuskelpoiset yhteisöt, jotka hyväksyvät yhdistyksen tarkoituksen. Jäsenjärjestöjä oli marraskuussa 2021 yhteensä 119.

Suomen Kylät ry on mm. Maaseutupolitiikan neuvoston, Suomen Kotiseutuliiton, Maaseudun Sivistysliiton, Vapaaehtoinen pelastuspalvelun (Vapepa), Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön (SPEK), SOSTE ry:n, Palvelualojen työnantajayhdistyksen (Palta), Kansalaisareena ry:n ja Suomen Olavinreitit ry:n jäsen. Suomen Kylät on lisäksi jäsenenä eurooppalaisissa maaseudun yhteistyöjärjestöissä ELARD:ssa (*European LEADER Association for Rural Development*), HNSL:ssa (*Hela Norden ska Leva*) ja PREPAREssa (*Partnership for Rural Europe*).

Jäsenhuoltoa ja -hankintaa jatketaan myös vuonna 2022. Keskeiset organisaatiot, jotka ovat mukana paikallisessa kehittämistyössä valtakunnan tasolla ja vaikuttavat eri tavoin kylien ja kaupunginosien sekä niiden asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen, pyritään saamaan Suomen Kylät ry:n jäseniksi. Suomen Kylät ry pyrkii tavoittamaan ja saamaan verkostoonsa entistä laajemmin myös kuntakohtaiset kyläyhdistykset sekä Helsingin ohella myös muiden kaupunkien kaupunginosayhdistysten kattojärjestöt.

7. HENKILÖSTÖ

Suomen Kylät ry:n henkilöstömäärä on edelleen varsin vahva pääosin mittavan hanketoiminnan ansiosta. Viime vuosina noin kaksi kolmasosaa keskusjärjestön henkilöstöstä on palkattu hankerahoituksella. Vuoden 2022 aikana henkilöstön määrä tulee olemaan uuden hanketoiminnan rahoituspäätöksistä riippuen yli 10 henkilöä, joista pääosa työskentelee hankerahoituksella. Valtionavulla keskusjärjestössä työskentelee 4 täysiaikaista työntekijää ja joitakin osa-aikaisesti.

Toiminnan laajentuminen kylätoiminnan rakenteiden vahvistamisesta yhä enemmän toiminnan sisällön kehittämiseen, samoin hanketoiminta, edellyttävät osaavaa, työssään jaksavaa ja yhteistyökykyistä henkilöstöä. Vuonna 2022 jatketaan edelleen työterveyshuollon ennalta ehkäisevää toimintaa, jolla ehkäistään työstä johtuvia terveyshaittoja ja ylläpidetään työkykyä.

Suomen Kylät ry:n henkilöstön toimintaedellytysten turvaamiseen, sisäiseen tiedottamiseen ja tiedonkulkuun kiinnitetään erityistä huomiota. Järjestön projektiorganisaation luonteesta johtuen henkilöstö on hajasijoittunut eri paikkakunnille. Koska työntekijöillä on paikasta riippumattoman työskentelyn mahdollisuus, tarvitaan tehokasta tiimityöskentelyä, jota toteutetaan mm. säännöllisesti järjestettävillä tiimipalavereilla. Suomen Kylät ry:lle valittava uusi toiminnanjohtaja toimii henkilöstön esimiehenä hallituksen linjausten mukaisesti.

Maakunnallisten luottamushenkilöiden ja kyläasiamiesten koulutus sekä viestinnän tehostaminen ovat tärkeitä tehtäviä henkilöstöasioissa kaikilla tasoilla. Samoin riittävän toimintarahoituksen turvaaminen on keskusjärjestön keskeisimpiä tehtäviä.

8. YHDISTYKSEN TALOUS

Suomen Kylät ry:n varsinaisen toiminnan tulot muodostuvat vuonna 2022 jäsenmaksuista, kylätoiminnan 1.100.000 euron valtionavusta sekä hieman myös palvelutuotoista ja omasta pienimuotoisesta varainhankinnasta.

Suomen Kylät ry toteuttaa laajamittaista valtakunnallista hanketoimintaa, joka muodostaa keskusjärjestön rahoituksesta ja henkilöstöstä suurimman osan. Hankepohjaisen kehittämishankkeiden edellytyksenä on joidenkin hankkeiden kohdalla vaadittava omarahoitusosuus sekä mahdollisuus väliaikaisrahoitukseen, osin pitkien maksatusaikojen vuoksi. Toiseksi Suomen Kylät ry:n likviditeetti on kestänyt tämän varsin hyvin nykyisellä hankekannalla.

Tällä hetkellä tiedossa olevalla 1.100.000 euron valtionavulla vuodelle 2022 talousarvio tasapainotetaan niin, ettei synny alijäämää. Syksyn 2021 valtion budjetin pienkorjausten osalta pyritään vaikuttamaan tarkoituksenmukaisilla toimenpiteillä eduskuntaan ja erityisesti valtiovarainvaliokuntaan ja sen maatalousjaostoon, jotta myös vuodelle 2022 saataisiin hyvä kertaluonteinen lisäys Suomen Kylät ry:n vuoden 2022 valtionapuun.

Suomen Kylät ry:lle kertynyttä omaa pääomaa voidaan tapauskohtaisesti myöntää maakunnallisille kyläyhdistyksille hankkeiden toteuttamisen edellyttämiin määräaikaisiin likvilainoihin.

Kasvanut toiminta edellyttää vakaata rahoituspohjaa ja osin myös laajempaa omaa varainhankintaa. Suomen Kylät ry vaikuttaa maa- ja metsätalousministeriöön, eduskuntaan sekä puolueisiin vaiheittaisen tasokorotuksen saamiseksi kylätoiminnan valtionapuun. Lähivuosien tavoitteena on saada nostettua kylätoiminnan valtionapu 2.000.000 euroon, jolloin maakunnalliset kyläasiamiehet (19 henkilöä) on mahdollista palkata valtionavulla täysipäiväisesti. Valtionavun kasvaessa suureneva osa valtionavusta on mahdollista kohdentaa alueelliseen toimintaan maakunnallisten kyläyhdistysten kautta.

Toiminnan vaikuttavuuden arvioimiseksi kehitetään kylätoiminnan määrällisiä ja laadullisia indikaattorimittareita edelleen. Maakunnalliset kyläyhdistykset laativat keväällä 2022 osana vuoden 2021 valtionavun käyttöselvitystä vaikuttavuusraportin oman maakuntansa tuloksista.

Suomen Kylät ry:n taloushallinnon osaamista parannetaan panostamalla koulutukseen ja taloushallinnon ohjelmistoihin. Taloushallintoa kehitetään siirtymällä käyttämään yhä enemmän sähköisiä palveluja.

Liite 1.

KYLÄJAOSTON VUOSISUUNNITELMA 2022

Kyläjaosto katsoo tulevaan eli se seuraa kylä- ja asukastoiminnan kenttää laajasti ja ajan virtauksia arvioiden. Jaosto toimii Suomen Kylät ry:n hallituksen tukena tehden aloitteita ja valmistellen lausuntoja sekä sille että muille tahoille. Kyläjaosto koostuu eri tasoilla toimivista kylä- ja asukastoiminnan edustajista. Nykyisen kyläjaoston toimikausi on alkanut maaliskuussa 2021 ja se kestää 3 vuotta.

Kyläjaoston keskeisiä teemoja ja tehtäviä ovat vuonna 2022:

1. Ajankohtainen vaikuttaminen

- kylätoiminnan valtionapu
- vaikuttaminen verkostoissa (mm. eduskunnan kylätoimintaverkosto, Yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen työryhmä, KANE [Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta], Kansalaisareena, CAP27, Vapepa)
- toiminnan vaikuttavuus ja sen arviointi
- lausunnot

2. Tulevaisuustyö

- Paikallisen kehittämisen ohjelmatyö; seuranta ja jalkautus
- Suomen Kylät -järjestön tulevaisuuden pohtiminen; uudet toimenkuvat, rakenteet ja toiminnan sisältö kylätoiminnan näkökulmasta
- kyläsuunnittelun ja kyläsuunnitelmien kehittäminen
- teematyö (mm. kestävä kehitys, kyläkoulut, turvallisuus, älykkäät kylät, yhteisölliset tilat)
- kylätoimintaverkoston osaamiskartoitus
- vapaaehtoistyön kehittäminen
- maakunnallisen järjestöyhteistyön kartoitus
- laatutyön seuranta

3. Yhteistyö jaostojen välillä

- järjestön tulevaisuuden pohtiminen jaostojen yhteisenä näkemyksenä
- yhteiset tilaisuudet ja koulutukset jaostojen kanssa
- lausunnot
- strategiatyö

4. Viestintä ja brändinhallinta

- vaikuttavuusviestintä
- viestintäverkoston kehittäminen
- brändityön jatkaminen
- Vuoden Kylä yms. -kilpailujen kehittäminen
- Lokaaliin osallistuminen ja tapahtuman kehittäminen
- Kylätoiminnan neuvottelupäivien kehittäminen

Liite 2.

LEADER-JAOSTON VUOSISUUNNITELMA 2022

1. Ajankohtainen edunvalvonta
 - aktiivinen yhteydenpito MMM:n ja Ruokaviraston kanssa, yhteistapaamiset ainakin 2 kertaa vuodessa sekä asiamiehen osallistuminen yhteiseen Leader-työryhmiin
 - aktiivista ongelmien ja haasteiden keräämistä kentältä, viemistä eri työryhmiin, Leader-parlamenttiin ja Leader-ajankohtaispäiville, ongelmien ratkaisuesitysten ja lausuntojen laatimista
2. CAP27
 - Leader-haun 2.-vaiheen prosessin valmisteluun osallistuminen ja seuranta
 - CAP- säädösten valmisteluun vaikuttaminen ja niistä lausuminen
 - kaupunki-Leaderin RaRa -rahoitukseen vaikuttaminen erityisesti YPK-työryhmän kautta, monirahastoisuuden edistäminen
3. Laatutyö
 - vertaisauditoinnin etenemisen seuranta ja vaikuttaminen sen edistämiseen
 - laatutyöryhmän työhön esityksiä ja linjauksia
 - tiivis vuorovaikutus Maaseutuverkostopalveluiden kanssa, mm. ryhmien henkilöstön ja hallituksen koulutustarpeet ja koulutuspäivien suunnittelu
 - oman laatutyöprosessin jatkaminen, palautekyselyt ja toimintaohjeen päivitys
4. Leader-brändityö
 - Leader-brändin ohjausryhmän vetovastuu, työryhmiä esityksiä ja linjauksia
 - valtakunnallinen Leader-vaikuttavuusviestintä brändityöryhmän vetämänä
 - leadersuomi.fi -päätoimittajuus, sivuston ja brändi-ilmeen uudistaminen uuden ohjelmakauden tarpeisiin
5. Jaostojen sekä järjestöyhteistyön syventäminen
 - yhteiskokouksia ajankohtaisista edunvalvontateemoista
 - yhteiset tilaisuudet ja koulutukset (mm. Älykäs Kylä -toimenpiteet, Nuorisoleader, maaseutu-kaupunki- yhteistyö ja CLLD)
 - sidosryhmäyhteistyön tiivistäminen.
6. Kansainvälinen edunvalvonta ja yhteistyöverkostot
 - ELARD, LEADER/CLLD -alacomitea.
7. Viestintä
 - Leader-asiamehen puolivuotisraportit
 - Leader-jaoston aamukahvit koko Leader-kentälle pääsääntöisesti kerran kuussa eri teemoista
 - valtakunnallista vaikuttavuusviestintää Leader-ryhmien tarpeiden mukaan
 - Leader-parlamentin järjestäminen kahdesti vuodessa
 - Toiminnanjohtajatapaamiset kahdesti vuodessa

Liite 3.

KORTTELIJAOSTON VUOSISUUNNITELMA 2022

Korttelijaosto ajaa kansalaislähtöisen kehittämisen agendaan osaksi demokraattista yhteiskuntaa. Se työskentelee kansalaisyhteiskunnan vastinparina viranomaisvalmistelulle yhteislähtöisen paikallisen kehittämisen levittämiseksi kylistä kortteleihin – ja toisinpäin.

Jaoston tehtäviä vuonna 2022:

1. Maaseutu-kaupunki-yhteistyön edistäminen ja vastakkainasettelun vähentäminen
 - seurataan ja tuetaan Citymaalaiset-yhteisöä
 - edistetään monipaikkaisuutta koskevaa keskustelua
 - edistetään (ekologista) kestävyyskäännettä esimerkiksi ruoantuotannossa

2. Yhteisöllisen paikalliskehittämisen edistäminen kaupungeissa
 - vaikutetaan eduskunnan kylätoimintaverkoston ja Yhteislähtöisen paikalliskehittämisen työryhmän kautta ja muissa verkostoissa (esim. KaKe, kaupunkipolitiikka)
 - lisätään tietoisuutta kansalaistoimijoista ja toiminnan merkityksestä
 - kannustetaan ja sparrataan paikalliskehittämisen toimijoita
 - sparrataan paikallisen kaupunkikehittämisen tutkimustoimintaa (esim. ympäristöministeriön Lähiöohjelmassa ja oikeusministeriön Vapaa – Fri! -hankkeessa)
 - etsitään rahoituskanavia paikalliselle kaupunkikehittämiselle
 - tehdään tutustumiskäyntejä paikalliskehittämisen kohteisiin
 - kokeillaan ja kehitetään kävelywebinaareja ja tutustumiskäyntien striimaimista

3. Asuinalue/korttelitoiminnan vaihtoehtoiset organisoitumismuodot
 - edistetään kolmannen ja neljännen sektorin yhteistyötä
 - kehitetään ja markkinoidaan Paikallisaktivismi.fi -tietopankkia
 - tehdään kansalaisyhteiskuntaa koskevaa tutkimusyhteistyötä
 - edistetään julkisen vallan tietoisuutta ja yhteistyökykyä erilaisten paikallistoimijoiden suhteen

Liite 4.

NUORTEN TULEVAISUUSJAOSTON VUOSISUUNNITELMA 2022

Nuorten tulevaisuusjaosto on Suomen Kylät ry:n hallituksen asettama jaosto. Jaosto valmistelee ja antaa Suomen Kylät ry:n hallitukselle ajantasaisia ehdotuksia liittyen paikalliseen kehittämiseen ja tulevaisuuteen suuntautumiseen erityisesti nuorten näkökulmasta.

Jaoston tehtävät vuonna 2022:

1. Vaikuttaminen paikallistasolla ja verkostoissa

Tuodaan nuorten tulevaisuusjaostoa tutuksi paikallisissa kyläyhteisöissä ja maakuntatasolla. Pyritään vaikuttamaan eri verkostoissa (Maaseudun nuoret tulevaisuuden tekijöinä -teemaryhmä, paikalliset ja maakunnalliset kyläyhdistykset, Leader-ryhmät, MANE)

2. Vuoden 2022 kärjet

Kärjet ovat niitä asioita, joihin jaosto haluaa ja pyrkii vuonna 2022 vaikuttamaan.

1. Nuorten tavoittaminen
2. Digitalisaatio – tasa-arvoisuus
3. Maallemuutto, etäopiskelu ja etätyöskentely

3. Viestintä

Jaostolla on oma Instagram-tili, jonne tuotetaan sisältöä. Suomen Kylät ry:llä on aktiivisesti käytössä Facebook (Suomen Kylät ry), Instagram (@suomenkylat) ja Twitter (@suomenkylat). Nuorten tulevaisuus jaosto on näkyvästi esillä myös näissä kanavissa. Vuonna 2022 tuodaan esille kylillä ja maaseudulla asuvia ja toimivia nuoria.

Näkyvyyden tehostamiseksi jaosto pyrkii tuottamaan yhteistä materiaalia, jonka avulla voi jakaa tietoa Suomen Kylien nuorten tulevaisuusjaostosta.

4. Kansainvälisyyden ja kansainvälistymisen mahdollisuudet

Aloitetaan suunnittelutyö. Kartoitetaan mahdollisuuksia yhteistyössä Opetushallituksen Erasmus+ -ohjelman kanssa. Tehdään pohjatyötä, joka mahdollisesti kantaa hedelmää seuraavalla kolmivuotiskaudella.

5. Nuorten lausunnot maalla-asumisesta

Kirjoitetaan paikallislehtiin ja someen kannanottoja ja lausuntoja maalla-asumisesta nuorten näkökulmasta. Jaosto jakaa vastuuvuoroja tasaisesti jaostolaisten kesken. Viedään lausunnot Suomen Kylien hallitukselle.

6. Jaosto mukana tapahtumissa

Jaosto on aktiivisena mukana Avoimet Kylät 2022 -tapahtumassa, joka järjestetään 11.6.2022. #AvoimetKylät #TeeSeKylillä #MaalleAsumaan.

7. Työryhmien nimeäminen ja vastuun jakaminen

Työtehtävien delegoinnilla useampi jaostolainen saa olla aktiivisessa roolissa. Nimetään henkilöitä eri vastuualueisiin, tästä esimerkkinä jo perustettu viestintätiimi. Tiimejä ja työryhmiä nimetään vain tarpeen tullen.

Liite 5.

KV-JAOSTON VUOSISUUNNITELMA 2022

Suomen Kylät ry:n kansainvälisyysohjelma vuodelle 2022

1. Eurooppalainen maaseutuparlamentti syys-lokakuu 2022
 - Osallistutaan tapahtumaan ja työryhmätehtäviin
 - Osallistutaan 1–2 nuorisajaoston nuorta Nuorten Eurooppalaisen maaseutuparlamentin toimintaan
 - Tuotetaan englanninkielinen julkaisu yhdessä ERP-kumppanien kanssa paikallistoiminnan kehittämisestä ja tulevaisuudesta
 - Osallistutaan ohjausryhmätyöhön
 - Osallistutaan EU:n tulevaisuustyöhön maaseutunäkökulmasta.

2. Hanketoiminta
 - Jatketaan ERASMUS ympäristöluotsihankkeen toteuttamista: haastattelut, ympäristöluotsi-koulutus, kv-tapahtuma
 - Suomen Kylät ry on mukana kahdessa älykkäisiin kyliin liittyvässä komission selvitystyössä, toinen hyvistä käytännöistä, toinen politiikkaan ja ohjelmointiin liittyvää työtä. Toisen selvityshankkeen puitteissa voimme mahdollisesti saada rahoitusta kansalliseen ÄK-verkostoon, joka olisi osa eurooppalaista hubia.
 - Mikäli hakemukset, jossa Suomen Kylät ry on mukana kumppanina saavat rahoitusta, teemoina ovat LEADER ja aktivointi (ERASMUS), Paikalliset kehittämiskäytännöt, hubit, alustat, digitaaliset ratkaisut ja osaaminen (HORIZON hanke) ja uusiin teknologioihin perustuva paikallisen kehittämisen hanke (HORIZON).
 - Hakeudumme tammikuussa 2022 jätettävään HORIZON -hakuun älykkäistä kylistä.

3. Verkostotyö
 - Suomen Kylät r. jatkaa ERCAn (Reena Laukkanen) sekä PREPAREn (Kim Smedslund) hallituksissa ja osallistuu verkostojen toiminnan kehittämiseen sekä mahdollisiin hankkeisiin tarvittaessa. Ympäristö- ja ilmastoasioiden paikalliseen kehittämiseen liittyen jatkamme yhteistyötä ECOLISEn (Kim Smedslund) kanssa.
 - Eurooppalaisen LEADER-järjestön ELARDin edustajana jatkaa Marjo Tolvanen.
 - Pohjoismaista yhteistyötä jatketaan ja Ann-Sofi Backgrenin tilalle valitaan uusi yhteyshenkilö. Osallistuminen Ruotsin maaseutuparlamenttiin Jönköpingissä toukokuussa 2022. Vuoden 2022 syksyllä järjestetään suomen-ruotsalainen maaseutuparlamentti Kemiönsaarella.